

Darīsim KOPĀ!

№11 (51), novembris 2012

2. lpp.

LATVIJAS GĀZE:
SEKO TARIFAM,
vai maksā sodu

GLĀB SAVU MĀJU!
STĀSTS PAR TO, KĀ PANĀKT
MĀJĀ REMONTU **6.–7. lpp.**

Svarīgākais par māju apsaimniekošanu un komunālajiem pakalpojumiem

KAS TAS IR – PAREIZS SILTUMS?

**Ministru kabineta noteikumi
kas nosaka:**

- kādos gadījumos iedzīvotājus var atstāt bez siltuma?
- kā uzskaitāms siltumenerģijas patēriņš?
- kam liks par pakalpojumu maksāt trīskāršā apmērā?

9.–10. lpp.

11.–12. lpp.

**SADZĪVOT
AR KAIMIŅIEM**

**Psihologs māca
nebojāt nervus
sev un citiem**

VAJAG JAUNU VANNU?

JAUNA VANNA 2 STUNDĀS!

www.vannavanna.lv
67243324; 26310088

KŪDRAS UN KOKSKAIDU BRIKETES

Premium klases
par vēl mēbijušu zemu cenu

Iespējama piegāde

No Igaunijas

67138684, 27097341
www.sangla.lv

SIA "BEL-DOORS"

Vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības durvju bāze Rīgā, piedāvā:

Visu iekšdurvju veidus:

Laminētas, finierētas, masīvkoka un MDF.

Stopiņu iela 5, Rīga
Tālr. 67277337. Mob. tālr. 28440755.

VESELĪBAS CENTRĀ

Rīga,
Lāčplēša iela 24,
corp. B

IZNOMĀ TELPAS

+ PRIVĀTPRAKSEI
+ MEDICĪNAS IESTĀDEI

Tālrunis:
29720081

www.novaplus.lv

JUMTI

Remonts • Maiņa
Industriālais alpinisms
Dūmvadi no nerūsējoša tērauda
Izgatavošana • Montāža

Mob.: 292 51 292
278 31 780
www.novaplus.lv

Sistemserviss

PĀRBAUDE, SERVISS, PIEGĀDE

20 GADU PIEREDZE

• C KLASES ŪDENS PATĒRINA SKAITĪTĀJI - OFICIĀLS PĀRSTĀVIS BALTIJĀ

• ŪDENS UN SILTUMA SKAITĪTĀJI

• MANOMETRI, TERMOMETRI

20040513, 67245756

LATVIJAS GĀZE SODA PAT GODĪGOS

Redakcijā vērsies rīdzinieks Anatolijs Tkačuks. Viņš uzskata, ka AS Latvijas gāze netaisnīgi uzrēķina patērētājiem soda naudu par jau samaksātiem rēķiniem.

– 2010. gadā mēs no uzņēmuma saņēmām gāzes vidējā patēriņa aprēķinu. Iznāca, ka mēnesī sadedzinām gāzi par 4,92 latiem. Bez liekas prātošanas veicu ikmēneša maksājumus atbilstoši norādītajai summai, – stāsta Anatolijs.

Taču šā 2012. gada otrajā pusē ģimene no uzņēmuma saņēma pārrēķinu. Izrādījās, ka aizvadītās sezonas vidū AS Latvijas gāze ir paaugstinājusi gāzes cenu, un Anatolijs, pats to nezinādam, ir palicis parādā aptuveni 12 latus.

Anatolijam vajadzēja samaksāt starpību, un viņš iebildumus necēla: neko darīt, jāmaksā, ja reiz tarifs paaugstināts. Bet aprēķinātā kavējuma nauda gan viņu sarūgtināja.

– AS Latvijas gāze informēja, ka naudas sods par maksājumu kavējumu ir 20 santīmu. Summa niecīga, bet runa ir par principu, – saka Anatolijs.

Viņš uzskata, ka uzņēmumam laikus vajadzētu brīdināt iedzīvotājus par tarifa celšanu, pretējā gadījumā cilvēki, maksājot atbilstoši gada vidējam aprēķinam, ilgi var neapjaust, ka ir palikuši parādā.

– Mūsu ģimene nekad nav bijusi starp parādniekiem, – stāsta lasītājs, – visas Latvijas gāzes kvitīs vienmēr ir laikus apmaksātas. Kāpēc uzņēmums neņem to vērā?

Anatolija sieva, kas savulaik strādājusi par grāmatvedi, ir aprēķinājusi: pierakstot 20 santīmu lielu kavējuma naudu kaut pusei patērētāju, AS Latvijas gāze var gūt daudzu tūkstošu latu ienākumu.

Palūdzām uzņēmuma pārstāvi Vinsentu Makari komentēt minēto situāciju. Lūk, ko viņš pastāstīja:

– AS Latvijas gāze par tarifu celšanu ziņo savā interneta mājas lapā un laikrakstos. Diemžēl dažiem klientiem šī in-

formācija iet secen, tāpēc arī rodas tādi pārpratumi kā Anatolija gadījumā.

Makaris iesaka patērētājiem reģistrēties AS Latvijas gāze elektronisko pakalpojumu portālā (<https://e-pakalpojumi.dabaszgaze.lv>), tad viņi informāciju par tarifa izmaiņām saņems automātiski. Ja pieejas internetam nav, pastāv otra iespēja:

– Ja maksājumi par gāzi nav lieli un ģimenei ir brīvi līdzekļi, vislabāk ir maksāt avansā. Pat ja tarifs celsies, patērētājam tādā gadījumā kavējuma nauda nedraud, jo viņš par gāzi būs samaksājis uz priekšu.

Bet Anatoliju un citus patērētājus, kas nebūs pamanījuši tarifa celšanu, AS Latvijas gāze sodīs arī turpmāk. Uzņēmums atsauca uz Ministru kabineta apstiprinātajiem Dabaszgāzes piegādes un lietošanas noteikumiem. Šajā normatīvajā aktā teikts:

„65. Par katru veicamā maksājuma kavējuma dienu lietotājs maksā sistēmas operatoram nokavējuma procentus – 0,15% dienā no nesamaksātās summas”. **K**

RĪGAS SILTUMS ŠOGAD NEPALĪDZĒS MAZTURĪGAJIEM

Siltumapgādes uzņēmums Rīgas siltums šogad nepalīdzēs mazturīgajiem samaksāt apkures rēķinus. Pagājuši ziema Latvijā bija salīdzinoši silta, tāpēc arī peļņa bija neliela, skaidro uzņēmuma valdes priekšsēdētājs Normunds Talcis.

„Peļņa ir daudzārt mazāka nekā 2010./2011. finanšu gadā,” Talci citē ziņu aģentūra BNS. Turklāt šogad Rīgas siltums ir sācis vērienīgas investīcijas Ziepniekkalna un Zaslauka siltumcentrālēs, sakarā ar to uzņēmumam ir nācies kļūt taupīgākam.

2010. gadā Rīgas siltums ziedoja siltumenerģiju 50 tūkstošu megavattstundu apmērā vairāk nekā 1,5 miljonu latu vērtībā, tādējādi palīdzot teju 22 tūkstošiem iedzīvotāju. Pērn uzņēmums pārskaitīja Rīgas domes sociālajā budžetā 840 tūkstošus latu, kas jāva izmaksāt pabalstus dzīvokļa

rēķina segšanai gandrīz 17 tūkstošiem Rīgas ģimeņu.

Vai pilsētai tas būs liels zaudējums, ka Rīgas siltums vairs nebūs tik dāsns? Šķiet, ka ne. Pašvaldība turpinās maksāt pabalstus visiem, kam tie nepieciešami. Vienīgā pārmaiņa ir tā, ka palielināsies pilsētas sociālā budžeta slodze.

„Rīgas dome kā AS Rīgas siltums īpašniece ir saņēmusi no uzņēmuma dividendes. Cik man zināms, savas dividendes tā ir novirzījusi tieši sociālo jautājumu risināšanai,” piebilda Talcis. **K**

Rīgas apsaimniekotāju asociācijas
portāls

www.RigAA.lv
Viss par māju apsaimniekošanu!

Gaidam Jūsu jautājumus uz e-pastu info@rigaa.lv

KO „TIRGOJA” DZĪVOKĻU PĀRVALDĒ?

Rīgas domes Dzīvokļu pārvaldē pabeigts iekšējais audits. Dīvaini, bet lielas mahinācijas ar pašvaldības dzīvojamo fondu netika atklātas. Joprojām nav skaidrs, par kādiem „pakalpojumiem” pārvaldes bijusi vadītāja Ārija Stabiņa varēja saņemt kukuļus.

Atgādināsim, ka Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) 17. septembrī veica 14 kratīšanas un aizturēja septiņas personas. Galvenajai aizdomās turētajai Ārijai Stabiņai izvirzīta apsūdzība kukuļņemšanā, citiem aizturētajiem – par starpniecību kukuļņemšanā.

Šajās dienās Ārija Stabiņa pēc diviem apcietinājumiem pavadītiem mēnešiem tika atbrīvota pret drošības naudu. Izmeklēšana turpinās.

Pēc ziņu aģentūras Delfi izplatītās neoficiālās informācijas, Rīgas domes Audita un revīzijas pārvalde veiktajā auditā dzīvokļu „tirgošanu” neatklāja. Tika pārbaudītas visas operācijas ar pašvaldības dzīvojamo fondu, sākot no 2009. gada. Vienīgais, ar ko esot varējusi nodarboties Dzīvokļu pārvaldes amatpersonas, ir pārvaldes rīcībā esošās informācijas nopludināšana ieinteresētām personām. **K**

BANKAS VIRZA ESKO MODELI

Valstī turpinās diskusijas par mājokļu siltināšanu. Latvijas komercbanku asociācija bija sarīkojusi semināru „Risinājumi ēku renovācijas finansēšanai Latvijā”, kurā nepārprotami paziņoja, ka nākotne pieder Eiropas ESKO modelim. Mēģināsim noskaidrot, kas tas ir.

Pagaidām ESKO pakalpojumus Latvijā piedāvā tikai viena kompānija. Sistēma darbojas vienkārši: mājas īpašnieki noslēdz renovācijas līgumu, bet viņiem nav vajadzīgs bankas kredīts un arī sava nauda siltināšanai nav jāiegulda, visus darbus finansē un veic tas pats ESKO uzņēmums.

Kādā veidā uzņēmumam tiek nodrošināta peļņa? Klausieties uzmanīgi. Līgums paredz, ka pēc mājas renovācijas iedzīvotāji turpina maksāt par tādu pašu ēkas siltumenerģijas

patēriņu, kāds bija pirms siltināšanas. Piemēram, agrāk dzīvokļu apkurei tika tērētas 200 kilovatstundas siltumenerģijas uz vienu dzīvojamās platības kvadrātmetru. Pēc siltināšanas patēriņš ir samazinājies par 50%, bet iedzīvotāji maksā atbilstoši agrākajam patēriņam.

Tādus rēķinus māja saņem 5–20 gadus atkarībā no līguma nosacījumiem. Uzņēmumam ienākumu nodrošina starpība starp siltumenerģijas patēriņu pirms un pēc mājas renovācijas. Kāda

jēga tādai siltināšanai? Tāda, ka iedzīvotāji iegūst tikpat kā jaunu māju – glītu, siltu, ar jaunu jumtu un aizstiklotām lodžijām, ar sakoptām kāpņu telpām. Bet pēc ESKO līguma termiņa beigām viņi maksās par reālo siltumenerģijas patēriņu, kas būs ievērojami mazāks, un izjutīs ekonomiju.

Latvijas komercbanku asociācija aicina aktivizēt ESKO kustību un veidot šajā segmentā jaunus uzņēmumus. Šai nolūkā nepieciešams informēt sabiedrību, saīsināt ESKO līguma termiņu (šobrīd iedzīvotāji paraksta līgumu uz 20 gadiem, bet tas ir par ilgu) un kopā ar Ekonomikas ministriju izstrādāt šādas renovācijas programmu.

Līdz šim Latvijā pēc ESKO modeļa renovētas aptuveni desmit mājas. **K**

**Uzmanību, 2013. gadā avīze iznāks uz 24 lappusēm.
Viss svarīgākais – apvienotajā numurā
latviešu un krievu valodā!**

SĀKUSIES PARAKSTĪŠANĀS!

Jaunākais par komunālajiem pakalpojumiem, tarifiem un apsaimniekošanu – tieši mājās!

**Noformējiet abonementu
tuvākajā *Latvijas pasta*
nodaļā**

**„Darīsim Kopā” INDEKSS –
1255**

**Abonēšanas
cena gadam –
tikai 6 LATI**

**2013. gadā mēs būsim
kopā ar jums KATRU MĒNESI**

ŠOKS

Liepājas dome diezgan barbariskā veidā atbalsta siltināšanu. Grozījumi pašvaldības noteikumos paredz: ja dzīvokļa īpašnieks ir maznodrošināta persona un saņem pilsētas sociālo palīdzību, viņam nav tiesību balsot pret savas mājas renovāciju. Par tādu balsošanu pašvaldība cilvēku sodīs, liedzot viņam pabalstus!

NEGAIĀTA PEĻŅA!

Dzīvokļu īre Rīgā kļūst dārgāka (+7,3% pēdējā gada laikā), bet pieprasījums pēc labi izremontētiem dzīvokļiem aug. Ja īpašnieks neprasa nesamērīgi augstu cenu, īrniekus iespējams uzreiz atrast, apgalvo nekustamo īpašumu kompānijas *Balsts* speciālisti.

Oktobrī vidējās īres cenas dzīvokļiem mikrorajonos bija 4,1 eiro par kvadrātmetru, dzīvokļiem Rīgas centrā 8,2 eiro, bet jaunajos projektos cena sasniedza 12 eiro par kvadrātmetru. Izvērtējot tendences īres tirgū, speciālisti atzīst, ka īres dzīvokļu iegāde ir izdevīgs bizness, jo šobrīd ikmēneša kredītmaksājumi ir zemāki salīdzinājumā ar ieņēmumiem no potenciālajiem īrniekiem.

Labi izremontēta divstābu dzīvokļa cena Rīgas mikrorajonā ir 28–30 tūkstoši eiro. Ikmēneša kredītmaksājums par tādu dzīvokli būs vidēji 135 eiro, turpretī īres maksa – aptuveni 215 eiro mēnesī. Tādējādi dzīvokļa īpašnieks katru mēnesi nopelnīs 60–80 eiro, secina nekustamo īpašumu tirgus speciālisti. **K**

KUR VAR DABŪT AVĪZI?

■ Rīgas namu apsaimniekotājs

Rīgas namu pārvaldnieka iecirkņos:

- Avots
- Centrs
- Daugava
- Jugla
- Krasts

■ Kurzeme

■ Ķengarags

■ Mežciems

■ Pļavnieki

■ Purvciems

■ Valdemārs

■ Vecmīlgrāvis

Kā arī:

■ Rīgas apsaimniekotāju

asociācija, Lāčplēša ielā 24 – 408, Rīgā

■ Bijušā Rīgas Vidzemes priekšpilsētas izpilddirekcijā

■ SIA „Sagdiana”, mēbeles veikals, Kronu ielā 23b, Rīga

■ Filiāļu tīkls „SPECS”, SIA „Akvedukts”

■ Veikalos „Mežam un Dārzam”:

● Kalnciema ielā 17a, Rīgā

● Brīvības gatve 350a, Rīgā

■ Lielveikalos „Būvniecības ABC”:

● Pērnavas ielā 27/29, Rīgā

● Mūkusalas ielā 93, Rīgā

Pēc nākamā «Darīsim kopā!» numura jautājiet 20. decembrī

Avīze «Darīsim kopā!»

Izdevējs:

SIA «EGO projekts»

Reģistrācijas

numurs: 000703294

Telefons: 20042031

Reklāmas nodaļa: 28681192

http://www.kopaa.lv

E-pasts: info@kopaa.lv

Rīga, Lāčplēša ielā 24, LV-1011

Iznāk sadarbībā ar Rīgas

Apsaimniekotāju Asociāciju

lespiests: SIA «Poligrāfijas grupa

Mūkusala»

**Darīsim
KOPĀ!**

Tirāža: 20 000

SILTUMS MĀJĀ – JAU RĪT

Apsaimniekotājs atradis veidu, kā sasildīt daudzdzīvokļu mājas ar vislielākajiem parādiem

Apkures sezonas sākums allaž ir nervozs laiks. Sasinās parādu jautājumi, pārvaldnieks nepārprotami paziņo: „Tā kā mājā ir nemaksātāji, siltuma nebūs.” Ultimāts, uz kuru atbildes nav. Vai varbūt tomēr ir kāda izeja?

– Šoruden mēs pārņemām piecas mājas, kurām iepriekšējais apsaimniekotājs atteicās pieslēgt apkuri, – pastāstīja namu pārvaldes *Rīgas namu apsaimniekotājs* vadītāja Taisa Štāle. – Jau dažu dienu laikā izdevās šim daudzdzīvokļu mājām pieslēgt siltumu.

Iedzīvotāji saka: tas bija brīnums. Kompānija *LAF nami*, kas iepriekš apsaimniekoja mājas Kurzemes prospektā 18 un 24, kā arī kompānija Jaunā vide, kuras aprūpē bija mājas Ieriķu ielā 29 un 31 un Ainavas ielā 2a, pat nesolīja, ka radiatori kādu dienu varētu atdzīvoties.

Visās *Rīgas namu apsaimniekotāja* pārņemtajās mājās tiešām pastāv nemaksātāju problēma, parāds par siltumenerģiju tām ir no 8 līdz 15 tūkstošiem latu. Uzņēmums *Rīgas siltums* nevar atslēgt apkuri atsevišķi tikai parād-

niekiem, tāpēc ir gatavs kopā ar tiem saldēt arī godīgos maksātājus. Likums siltumapgādes uzņēmumam tādas tiesības neliedz. Šobrīd Latvijā siltumenerģijas gala patērētājs skaitās dzīvokļu īpašnieku kopība, tāpēc arī siltumu atslēdz visai mājai pat tadā gadījumā, ja rēķinus nemaksā trīs dzīvokļu īpašnieki no simt.

Bet mājām parādniecēm no skaidrojumiem labāk netiek, tās vēlas siltumu. Parasti pārvaldnieki piedāvā: ja vēlaties saņemt pakalpojumu, samaksājiet kaimiņu rēķinus.

Arī tas ir likumīgi. Ministru kabineta noteikumos Nr. 876, kurus mēs pilnībā publicējam šajā numurā (9.–10. lpp.), teikts:

„26. Piegādātājam ir tiesības, brīdinot trīs dienas iepriekš, pilnīgi vai daļēji pārtraukt siltumenerģijas piegādi

lietotājam (...), ja lietotājs noteiktajos termiņos neveic norēķinus atbilstoši līguma nosacījumiem.”

Lai atjaunotu siltumenerģijas pavedi, piegādātājam ir tiesības pieprasīt parāda samaksu uzreiz vai pēc saīsināta grafika. Bet tas nozīmē, ka katram godprātīgajam dzīvokļa saimniekam jāsamaksā 100–200 latu parādā palikušā kaimiņa vietā. Turklāt bez garantijas, ka pārvaldniekam izdosies piespiest īsto parādnieku visu samaksāt un tādējādi viņi varēs savu naudu atgūt.

Cilvēki lielākoties nav ar mieru maksāt citu vietā, tāpēc dažiem „siltajiem namiem” mocības turpinās līdz pavasarim.

– Mēs atradām veidu, kā palīdzēt mājām, – stāsta Taisa Štāle. – Mēs paši avansa veidā daļēji samaksājām parādus un tādējādi panācām siltuma pieslēgšanu ļoti īsā laikā.

No *Rīgas namu apsaimniekotāja* puses tā nav labdarība, arī pašiem dzīvokļu īpašniekiem jāpapūlas, lai problēma tiktu atrisināta. X mājai, piemēram, ir 12 000 latu parāds par

siltumenerģiju. Pārejot *Rīgas namu apsaimniekotāja* aprūpē, tās iemītņieki nolēma izveidot uzkrājumus parāda apmērā.

– Šai nolūkā viņi 36 mēnešus papildus maksās 10 santīmus par dzīvojamās platības kvadrātmetru, līdz uzkrājums būs sasniedzis 12 tūkstošus latu, – saka Štāle.

Tostarp pārvaldnieks jau sāk aktīvi strādāt ar parādniekiem: sūta brīdinājumus, iesniedz prasības tiesā. Saskaņā ar kopsapulces lēmumu mājas parāds pakāpeniski tiek dzēsts par kopējiem līdzekļiem, bet, tiklīdz izdodas kādu summu atgūt no īstajiem parādniekiem, pārvaldnieks uzreiz to pārskaita uzkrājumu kontā. Ideālā variantā visus godprātīgo iedzīvotāju uzkrātos 12 tūkstošus latu pēc dažiem gadiem varēs novirzīt mājas remontam.

Tā ar vienu *Rīgas namu apsaimniekotāja* lēmumu reizē noķerti trīs zaķi: māja vairs nesalst, aktivizējies darbs ar parādniekiem un vēl remonta fonds papildinās.

Taisa Štāle, Rīgas namu apsaimniekotājs vadītāja

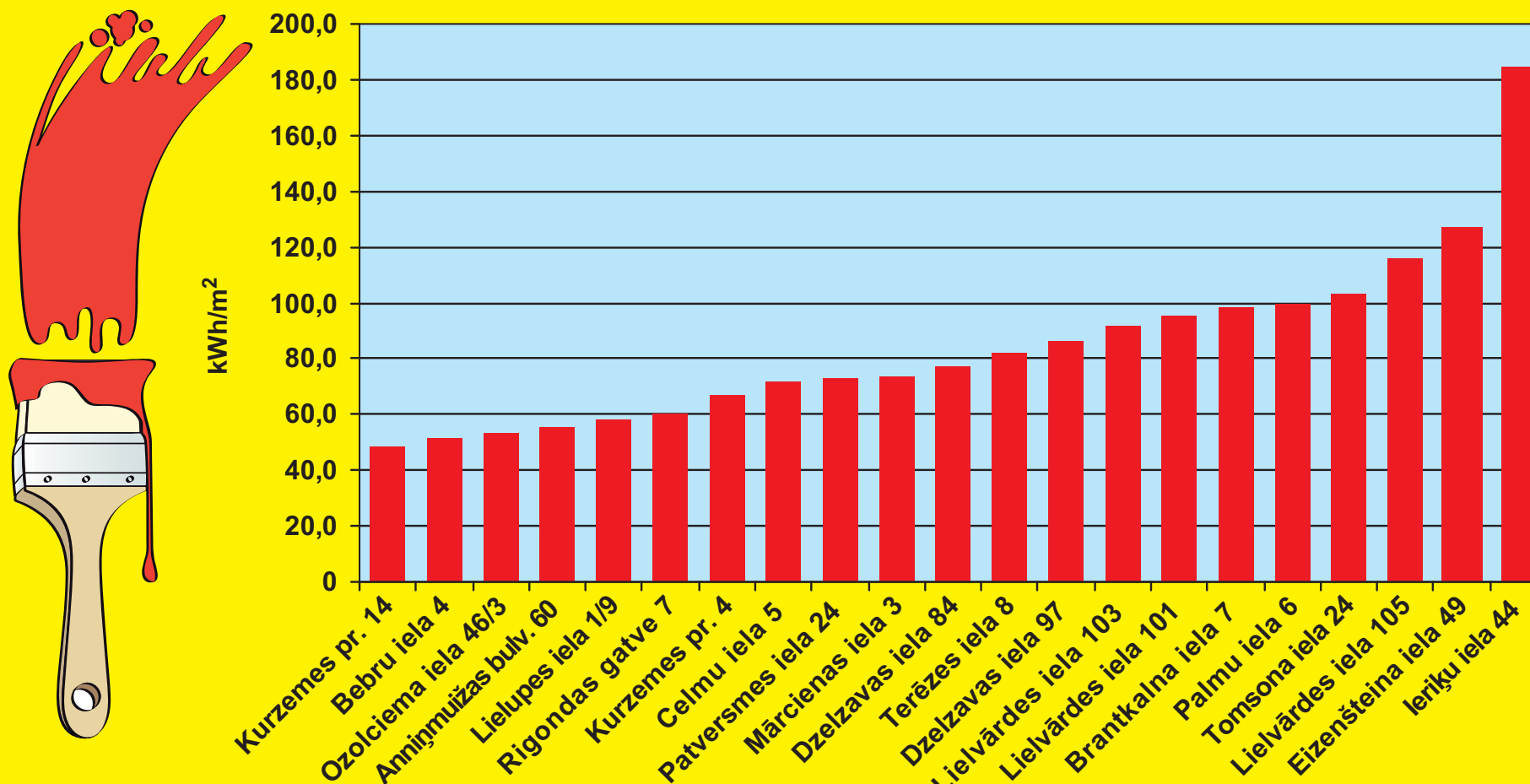
– Maksājumu disciplīna mājās ir pilnībā atkarīga no tā, kā pārvaldnieks strādā ar iedzīvotājiem, – uzskata Taisa Štāle. – Mūsu mājās rēķinus akurāti maksā 96–98% iemītņieku. Tas ļauj risināt vecās problēmas un izvairīties no jaunām.

Te daudziem pārvaldniekiem būtu ko pamācīties. **K**

Pirms dažiem gadiem Rīgā tika reklamēts jauns renovācijas paņēmieni – mājas fasādes noklāšana ar caurspīdīgu krāsu. Šis pārklājums it kā ļaujot saglabāt siltumu ne sliktāk kā 20 centimetru bieza īstas izolācijas kārtā.

Taču Rīgas enerģētikas aģentūras (REA) kārtējais pētījums pierāda, ka fasādes krāsošana nav mājas siltināšanas paņēmieni. Siltumenerģijas zudumi mājai Ieriķu ielā 44, kur šis paņēmieni izmēģināts, joprojām ir ļoti lieli.

REA sastādījusi renovēto Rīgas māju reitingu. Jūs paši varat pārliecināties, cik daudz siltuma ietaupa (vai neietaupa) šo māju iemītņieki. Vidējais siltumenerģijas patēriņš galvaspilsētā ir 200–220 kilovatstundu uz vienu kvadrātmetru.

KAUT VISTAS, KAUT KAZAS!

Latvijā viens otrs pilsētnieks dzīvoklī tur tādus dzīvniekus, kādus viens otrs kanādietis tikai bildē ir redzējis. Piemēram, Tatjana no deviņu stāvu mājas Anniņmuižas bulvārī dzīvoklī tur vistas.

– Ar vistām vien nepietika, tagad Tatjana arī gailis ir iegādājusies! – sašutusi saka „putnkopes” kaimiņiene Elīna.

Jā, taisnība, dzīvoklī mājā arī gailis vārdā Goša. Nesen šo faktu fiksēja pat televīzijas reportieri, vakara ziņās parād dot sižetu par Gošu. Filmēšanas grupas klātbūtnē gailis aktīvi izrādīja uzmanību savām draudzenēm – vistām Karmenai un Aelitai.

– Gailis nav vajadzīgs, lai vistas dētu olas, laikam jau Taņas tante tur, lai tiktu pie cāļiem, – raizējās kaimiņi. – Kam viņai tik daudz putnu mazā dzīvoklītī?

Šķiet, dzīvošanai par putnu kūti pārvērstā dzīvoklī vajadzētu radīt problēmas tikai Taņas tantei, taču uztrauc visu māju, jo nelietis Goša no rītiem skaļi dzied.

– Vairs pat modinātājs nav vajadzīgs, – sūkstās kaimiņi.

Rīgas pašvaldības policija mājās iedzīvotājiem palīdzēt nevar: galvaspilsētā nav tādu noteikumu, kas aizliegtu dzīvoklī turēt mājlopus, un atļauts ir viss, ko likums neaizliedz.

Šā paša iemesla dēļ kādā dzīvoklī Eizenšteina ielā mierīgi mājō kaza. Ceturtajā stāvā, starp citu. Kaimiņi sūdzas, bet dzīvokļa īpašniecei tas ir kā pīlei ūdens: nevienam nav daļas par to, kas notiek aiz mana dzīvokļa durvīm!

Nesen portāla TVnet lietotāji fiksēja vēl vienu kazu (iespējams gan, ka to pašu), kas pavadā pastaigājās pa Mežciemu. Ļoti glamūrīgi – saimniece rozā uggi zābakos, kaza rozā apmetnī.

Bet ko tur par kazu! Veterinārārste Olga Bušnaja mājās tur Madagaskaras tarakānus – tos, briesmīgos, ar oranžu vēderu un išķa lielumā. Reizēm viņa ļauj saviem lutekļiem „izlocīt kājas”, paskraidot pa dzīvokli.

– Viņi slēpjas aizkaros, dīvanā, – stāsta Olga. – Reiz viens pazuda, atrādām tikai pēc mēneša, bija palidis zem skapja.

Labi, ka gigantisko tarakānu atrada zem skapja, nevis uz kaimiņu dzīvokļa griestiem. Prieka būtu maz, jo vairošanās laikā madagaskarieši ir ļoti aktīvi. Viņi tā šņāc, ka pat pie šiem kukaiņiem jau pieradušo runci Vasju biedē.

Vai var aizliegt kaimiņam dzīvoklī turēt krokodilu, cūku vai daudziem ierasto papagaiļi?

Izrādās, ka ne: mums nav attiecīgas normatīvu bāzes.

– Zinu tikai vienu gadījumu, kad tiesa lika īpašniekam pārdot dzīvokli ar kaimiņiem radušos domstarpību dēļ, – saka Rīgas apsaimniekotāju asociācijas vadītājs Igors Trubko. – Mājā, kur mīt vājredzīgi ļaudis, šis cilvēks dzīvoklī turēja vairākus kaķus. Tiesa ņēma vērā to, ka kaķi nelabi oda, bet vājredzīgiem cilvēkiem parasti ir saasināta oža.

Pēc Igora Trubko domām, izlikt kaķu turētāju no parastas mājas būtu daudz sarežģītāk, jo īpašuma tiesībām Latvijā ir ļoti liela nozīme. Vai var iesūdzēt tiesā cilvēku, kura mīluli neievēro higiēnas normas? Var, bet tam vajadzīgi pierādījumi par sistemātiskiem pārkāpumiem – pašvaldības policijas sastādīti protokoli.

Sarunas nobeigumā vēl pajautājām: **– Kā kaimiņi var aizliegt cilvēkam turēt mājās trokšņainus vai dīvainus dzīvniekus?**

– Faktiski nekādi! Te nelīdzēs pat dzīvokļu īpašnieku kopsapulce. Citiem iemītniekiem nav tiesību norādīt dzīvokļa saimniekam, kā viņam rīkoties ar paša īpašumu. Ja dzīvnieki nepārkāpj sabiedriskās kārtības noteikumus un sanitāri higiēniskās normas, to turēšana ir atļauta.

– Kāpēc tad Kanādā īpašnieku kopība var pilnībā aizliegt iedzīvotājiem turēt mājdzīvniekus?

– Tāda pati situācija ir Vācijā. Tur māja pieder nevis atsevišķiem cilvēkiem, bet gan organizācijai – īpašnieku kopībai. Pērkot dzīvokli, cilvēks formāli iegādājas tikai tā lietošanas tiesības. Tāpēc arī viņam jāpilda mājas īstā īpašnieka – īpašnieku kopības – prasības. **K**

UZMANĪBU, NODOKĻA ATLAIDE

Novembra vidū Saeima pieņēma grozījumus likumā „Par nekustamā īpašuma nodokli”. Tie paredz, ka no nākamā gada daudzbērnu ģimenēm tiks piešķirta nodokļa atlaide 50% apmērā. Tiesības uz šo atvieglojumu būs ģimenēm, kuras audzina trīs un vairāk bērnu.

Nekustamā īpašuma nodokļa atlaide daudzbērnu ģimenei nevarēs pārsniegt 120 latu gadā un tiks piemērota tikai tam nekustamajam īpašumam (mājai, dzīvoklim un zemei), kurš deklarēts kā ģimenes dzīvesvieta. **K**

KAM SŪDZĒTIES PAR TARAKĀNIEM?

„Nopirkām dzīvokli vecā mājā un pēc pārcelšanās saskārāmies ar negaidītu problēmu – mājoklis ir tarakānu apsēsts. Pārvaldnieks tikai smeļ: mūsu mājai tā ir ierasta lieta. Mums mājās ir mazs bērns, un mēs nevēlamies samierināties ar kukaiņiem dzīvoklī un kāpņu telpā!”

Oksana Dorofejeva, Āgenskalns

JAUTĀJUMS

„Labdien! Dzīvojam Jelgavā, un mēs negaidīti piemeklējusi kāda problēma. Mūsu dzīvoklis ir sen atteicies no centralizētās apkures. Visus gadus maksājām 10% no siltuma cenas. Kā skaidroja pārvaldnieks, tā ir maksa par stāvvadu. Bet šoruden māju apmeklēja zinātnieki – eksperti, un, pēc viņu atzinuma, mums jāapmaksā nevis 10%, bet gan 45% no tā siltumenerģijas daudzuma, ko saņem tāda paša lieluma dzīvokļi, tikai ar radiatoriem.

Kopsapulce pieņēma aprēķinu un nolēma, ka mums jāmaksā 45% no vidējā rēķina. Vai mums jāpakļaujas šim lēmumam?”

Jā, dzīvokļu īpašniekiem ir jāpakļaujas lēmumam, ko kopsapulcē pieņēmis īpašnieku vairākums.

Piedevām Ministru kabineta noteikumos Nr. 1013 teikts:

„18. Ja atsevišķajam īpašumam ir ierīkota autonoma apkure vai ja atsevišķā īpašumā nelieto centralizēti sagatavoto karsto ūdeni, īpašnieks maksā par mājas koplietošanas vajadzībām patērēto siltumenerģijas daļu,

kas attiecināma uz atsevišķo īpašumu, atbilstoši siltumapgādes speciālista izstrādātajam un ar pārvaldnieku saskaņotajam aprēķinam”.

Tas nozīmē, ka jūsu dzīvoklim noteiktajos 45% no vidējā rēķina ietilpst ne tikai maksa par stāvvadu, bet arī maksa par kopējām vajadzībām izlieto to siltumenerģiju (pagraba, bēniņu, kāpņu telpas apsilde, siltuma zudumi mājas kopējā siltumtīklā).

Tomēr, ja jums šķiet, ka 45% no siltumenerģijas vidējā patēriņa ir neproporcionāli daudz dzīvoklim bez radiatoriem, varat pasūtīt neatkarīgu ekspertīzi un dzīvokļu īpašnieku kop-

sapulces lēmumu apstrīdēt tiesā.

Lūk, kā jūsu tiesības šādā gadījumā meklēt taisnību tiesā ir definētas Dzīvokļa īpašuma likuma 16. pantā:

„(4) Tiesa, pamatojoties uz dzīvokļa īpašnieka pieteikumu, var atzīt dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumu par spēkā neesošu, ja lēmums vai tā pieņemšanas procedūra ir pretrunā ar šā likuma noteikumiem. Prasību var celt triju mēnešu laikā no dienas, kad attiecīgā persona uzzināja vai tai vajadzēja uzzināt par dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumu, bet ne vēlāk par gadu no lēmuma pieņemšanas dienas”. **K**

Veselības inspekcijā mums paskaidroja, ka sūdzības par kukaiņiem un graužējiem vispirmām kārtām jāadresē namu pārvaldei. Ja apsaimniekotājs neko nedara lietas labā, rakstiet iesniegumu Veselības inspekcijai (Klijānu iela 7, Rīga, LV-1012). Papildu informācija pa tālruni 67819685. Iesniegumus izskata bez maksas.

– Mūsu inspekcijai ir tiesības pārbaudīt māju un sodīt pārvaldnieku vai īpašniekus par antisanitāru apstākļu pieļaušanu, – pastāstīja inspekcijas pārstāve leva Raboviča. – Pašvaldības un valsts iestādēm, dzīvojamo māju un komercplatību īpašniekiem, ar vārdu sakot, visiem, kam pieder nekus-

tamais īpašums, jāuztur tas atbilstoši higiēnas prasībām.

Koplietošanas telpās obligāta ir regulāra deratizācija un dezinfekcija. Ja Veselības inspekcijas speciālisti pārbaudes gaitā atrod tarakānus, viņi apsaimniekotājam dod divas nedēļas laika attiecīgu pasākumu veikšanai. Pārvaldniekam jāinformē Veselības inspekciju par veikto deratizāciju (vai deratizāciju, ja māju apsēdušas žurkas).

Bet reizēm iedzīvotāji sūdzas, ka apsaimniekotājs neveic dezinfekciju dzīvokļos. Te nu nekādas pārbaudes nevar palīdzēt, jo par savu mājokli atbildīgs ir tā īpašnieks vai īrnieks. **K**

MĀJAS NAUDU – REĀLA LABIEKĀRTOŠANAI!

Ar ko sākt, lai glābtu savu daudzdzīvokļu māju no sabrukšanas un lieliem rēķiniem? Reāls piemērs no mūsu lasītāju dzīves

Marina MATROŅINA, speciāli laikrakstam „Darīsim kopā!”

Pirms četrdesmit gadiem Salaspilī, Skolas ielā 11/2, uzbūvēja 90 dzīvokļu māju. Kamēr tā bija jauna, iedzīvotāji bēdu nezināja. Bet pirms pieciem gadiem kļuva skaidrs: mājai nebūs saules mūžs, laiks tai nopietni pievērsties.

Uz redakciju bieži nāk līdzīgu māju iemītnieki un sūdzas, ka apsaimniekotājs neko nedara. Viņi gribētu iniciatīvu ņemt savās rokās, tikai viena nelaime:

– Mēs nezinām, ar ko sākt!

Un vēl:

– Mums mājā nav līdera.

Inga Timma arī nebija līdere, kļūt aktīvai viņu pamudināja mājas problēmas. Īngai bija vajadzīgi četri gadi, lai pamazām brūkošais piecstāvu nams Skolas ielā 11/2 kļūtu par vienu no labākajiem plašā apkārtnē. Palūdzām mājas vecāko sīkāk pastāstīt, kā notika pārvērtības.

Pasīvi kā visi

– Pirms daudziem gadiem Salaspils dome lika iedzīvotājiem izputējušās pašvaldības namu pārvaldes vietā izvēlēties privāto apsaimniekotāju. Dzīvokļu īpašniekiem šajā jautājumā nebija nekādas saprašanas, viņi bija pasīvi, tāpēc apsaimniekotāja izvēli atstāja pašplūsmā. Straume mūs aiznesa pie uzņēmuma, kuram tobrīd Salaspilī bija visvairāk klientu, – stāsta Inga.

Kā viņa pati sāka iedziļināties pārvaldīšanas un apsaimniekošanas jautājumos? Ļoti vienkārši. Izraudzītā namu pārvalde laiku pa laikam paaugstināja apsaimniekošanas maksu. Iedzīvotāji vienu reizi saņēma lielākus rēķinus, otru reizi, līdz beidzot sāka interesēties, par ko īsti viņi maksā. Sākotnēji taču cilvēkiem bija apsolīts, ka privātais apsaimniekotājs vairāk rūpēsies par mājām, bet, maksai palielinoties, nekādas uzlabojumus cilvēki nemanīja.

– Gāju uz namu pārvaldi un interesejos, kā tiek tērēta mūsu nauda. Vaicāju, kādus pakalpojumus mēs varam saņemt un kāpēc vispār nepieciešams paaugstināt apsaimniekošanas maksu, – atceras Inga. – Apsaimniekošanas kvalitāte bija neapmierinoša. Santehniķa un elektriķa ierašanās iedzīvotāji gaidīja nedēļām. Es negribēju maksāt par to, ko nesaņemu.

Ja maksāt, tad ar jēgu

Kādā jaukā dienā pārvaldnieks, nesagaidot dzīvokļu īpašnieku kopsapulces lēmumu, nosūtīja iedzīvotājiem brīdinājumu par apsaimniekošanas maksas kārtējo celšanu, nu jau līdz 28 santīmiem par kvadrātmetru.

– Tā ir liela nauda! – teic Inga. – Es atkal sāku interesēties: „Varbūt jūs esat ielānojuši remontu? Esat veikuši tehnisko apsekošanu? Vai varbūt nauda tiks ieskaitīta uzkrājumu fondā?” Tā kā atbildi nesaņēmu, kļuva skaidrs, ka namu pārvalde ielānojuši apsaimniekošanas maksas mehānisku celšanu.

Situāciju vēl vairāk sarežģīja tas, ka iedzīvotāji bija noslēguši visai neizdevīgu pārvaldīšanas un apsaimniekošanas līgumu. Neprazdami orientēties nianšēs, dzīvokļu īpašnieki bija pilnvarojuši pārvaldnieku paaugstināt maksu bez sarunām un kopsapulcēm. Viņam bija tiesības pat kārtējos remonta darbus veikt, nesniedzot klientiem pārskatu par izdevumiem.

– Paši vien bijām vainīgi, ka parakstījām tādu līgumu, – saka Inga. – Situāciju labot bija iespējams tikai vienā veidā – izvēloties citu pārvaldnieku.

Inga uzņēmās agitatora pienākumus, sasauca kopsapulci un paskaidroja kaimiņiem: „No mums prasīs lielu naudu, bet apsaimniekošanā nekas nemainīsies. Vai tas ir taisnīgi, ka mūsu māja gadā remontam var iekrāt tikai 300–400 latu, bet visa pārējā nauda tiek tērēta namu pārvaldes darbinieku algām?”

Visu cieņu kaimiņiem! Lai gan māja ir liela – 90 dzīvokļu, vairākums iedzīvotāju atbalstīja Ingas priekšlikumu, bet viņu pašu ievēlēja par mājas vecāko. Inga aprunājās ar kaimiņmāju pilnvarotajām personām un pēc viņu ieteikuma vērsās namu pārvaldē Rīgas namu apsaimniekotājs (nejaukt

ar pašvaldības uzņēmumu Rīgas namu pārvaldnieks).

– Uzņēmuma Rīgas namu apsaimniekotājs aprūpē esošo daudzdzīvokļu māju iemītnieki apliecināja, ka viņu mājās tiek veikti daudzi darbi, bet rēķini nav lieli. Jaunais pārvaldnieks piedāvāja mūsu mājai par apsaimniekošanu maksāt 23 santīmus par kvadrātmetru, – stāsta Inga. – Maksā bija ietverti minimāli uzkrājumi – 1,5 santīmi par kvadrātmetru.

Cik uzkrāja, tik iztērēja

Jau pirmajās dienās kļuva skaidrs, ka 1,5 santīmi par dzīvojamās platības kvadrātmetru remonta uzkrājumiem ir par maz.

– Sākumā mēs nolēmām uzkrājumiem novirzāmo naudu palielināt līdz pieciem santīmiem par kvadrātmetru ziemā un desmit santīmiem vasarā, – atminas mājas vecāka. – Tādējādi mūsu piecstāvu māja ar 4000 kvadrātmetru

lielu dzīvojamo platību gadā varēja uzkrāt līdz 3200 latiem. Tādu summu varēja nodrošināt rēķinu simtprocentīga samaksa.

Tā pirms četriem gadiem mājas kontaktā beidzot sāka krāties līdzekļi. Bet Inga stāsta, ka vēl bija grūts ceļš ejams no pirmo uzkrājumu radīšanas līdz pirmajiem darbiem:

– Cilvēki nevienam neuzticējās, viņi bija pārliecināti, ka nauda noteikti tiks nozagta. Bet, tiklīdz kļuva redzami pirmie rezultāti, cilvēki saprata, ka sistēma darbojas, ka mūsu nauda pārvēršas reālos mājas labiekārtošanas darbos.

Rīgas namu apsaimniekotājs ieteica klientiem padomāt par pilnīgu renovāciju, taču māja Skolas ielā 11/2 tam nebija gatava, jo lielākā daļa iemītnieku tur ir pensionāri, un gados vecākiem cilvēkiem ir grūti piekrist daudzu gadu kredītam. Tāpēc māja izvēlējās citu taktiku: cik daudz naudas iedzīvotāji var sakrāt, tik daudz arī tērē.

– Kopš 2008. gada, kad pārgājām Rīgas namu apsaimniekotāja paspārnē, mēs nevienam parādā neesam palikuši, – uzsver Inga.

Pagrabu padarija... ērtu

Viens no galvenajiem mūsu lasītāju jautājumiem: ar ko sākt mājas labiekārtošanu? Te katrai daudzdzīvokļu mājai sava recepte, bet lielākajai daļai sērjveida māju ir viena kopīga nelaime – bēdīgs elektroinstalācijas stāvoklis koplietošanas telpās.

– Tāpēc arī sākām ar elektropiegādes sistēmu, – stāsta Inga. – Pagrabos valdīja tumsa, neviena spuldze nedega. Kāpņu telpās gaisma labākajā gadījumā bija divos stāvos no pieciem, jo padomju laikā ražotās spuldžu patronas jau sen bija beigtas.

Tika pieņemts lēmums kāpņu telpās ierīkot apgaismes ierīces ar kustības sensoru. Kopsapulce atzina, ka nav nekādas vajadzības, lai elektriskās spuldzes degtu augu diennakti, sagriežot neprātīgus rēķinus. Investīcijas gaismekļos ar fotoelementiem atmaksājās ātri.

– Gaismekļiem ar kustības sensoru sešas kāpņu telpās mēs iztērējām apuveni 1500 latu, rēķinot kopā visus materiālus un darbu, – stāta Inga. – Tas ļāva krasi samazināt izdevumus par koplietošanas elektroenerģiju. Vasarā katrs dzīvoklis par šo pakalpojumu maksā tikai 20–30 santīmus mēnesī, ziemā nedaudz vairāk.

Pagrabos padomāts ne tikai par apgaismojumu. Mājas vecākā palūdza strādniekus tur ierīkot speciālas kontaktligzdas, lai iedzīvotāji varētu nokāpt pagrabā, ja nepieciešams kaut ko nozāgēt, noslīpēt, izurbt. Lai trokšņainos un netīros darbus nevajadzētu darīt dzīvokļos.

– Cilvēki šīs kontaktligzdas patiešām izmanto, – saka Inga.

Kas notika tālāk? Sekoja pats grūtākais: iedzīvotāji izšķīrās nomainīt siltummezglu. Pagrabā darbojās vecs agregāts, kas nebija precīzi noregulējams, tāpēc iedzīvotāji saņēma milzu rēķinus par siltumu.

– Mēs gribējām uzstādīt automātisku siltummezglu, kas pats reaģē uz āra gaisa temperatūru, – stāsta mājas vecākā. – Sākumā šim plānam bija pretinieki, jo tāds siltummezgls maksā 7000 latu. Bet tad, kad jaunā iekārta sāka darboties un cilvēki

Tā izskatās slavenie C klases skaitītāji.

izjuta reālu ietaupījumu, strīdi izbeidzās.

Divi galvenie darbi mājā bija paveikti, vēl vajadzēja ielikt jaunas ārdurvis. Naudu šim mērķim izdevās uzkrāt līdz 2011. gada novembrim. Līdz logiem gan vēl nav tikuši, tos plānots nomainīt nākamgad. Bet par šo plānu vēlāk. Pats interesantākais mājas vēsturē ir stāsts par ūdens patēriņa uzskaites sistēmu.

Radikāls solis: C klases ūdens skaitītāji

Īsts lāsts vecajam dzīvojamam fonda ir ūdens patēriņa korekcija. 20–30% pārāk daudz jau kļuvis tik ierasta, ka pat neizraisa sašutumu. Iedzīvotāji sāk kumēt tikai tad, kad koeficients pakāpjas līdz draudīgajiem 50–100%.

Deviņdesmit dzīvokļu mājā Skolas ielā 11/2 korekcija ir minimāla, tikai līdz pieciem kubikmetriem jeb 1% no kopējā patēriņa mēnesī. Sasniegt tādu rezultātu iespējams vien ar mērķtiecīgu darbu.

– Daudzus gadus mēs dzīvojam mierīgi, jo par ūdeni maksājām pēc dzīvokļu skaitītāju rādījumiem, – skaidro mājas vecākā. – Tad uzņēmums Valgums paziņoja, ka uzstādīs mājā kopējo mērāparātu. Bijām dzirdējuši, ka korekcija – starpība starp kopējā ūdens mērītāja un dzīvokļa uzstādīto skaitītāju rādījumiem – var būt ļoti liela. Mūs tas neiepriecināja.

Mājā tika sarīkota kārtējā dzīvokļu īpašnieku sapulce. Cilvēki ilgi nespēja aptvert aktīvistu ideju, saka Inga. Kad beidzot bija radusies skaidrība, viņi piekrita tam, ka divu mēnešu laikā visu veco ūdens patēriņa skaitītāju vietā dzīvokļos tiek uzstādīti jauni C klases mērāparāti.

Kāpēc tika izraudzīta tieši C klase? Tāpēc, ka B klases ūdens mērītāji, kas uzstādīti vairākumā daudzdzīvokļu māju, nav pietiekami precīzi un ir ļoti pakļauti ārējai iedarbībai. Visiem zināms, ka izveicīgi cilvēki prot tos iegrozīt pēc sava prāta ar magnētiem, dūrumiem un citām viltībām.

– Šobrīd tikai C klases skaitītāji nepakļaujas mehāniskai iedarbībai, – komentē Inga. – Lietojot vecos mērāparātus, krāpšanu var pierādīt tikai eksperts, bet modernie skaitītāji paši izslēdzas, ja uz tiem mēģina iedarboties.

16 latu par katru skaitītāju

Māja nolēma cīnīties par skaitītāju maksimāli precīziem rādījumiem, tāpēc tos vajadzēja nomainīt visus reizē un ar vienas kompānijas palīdzību.

Inga Timma kļuva par mājas vecāko, jo nevēlējās maksāt par pakalpojumiem, kurus nav saņēmusi.

Vēl bija jāizlemj, vai skaitītājus mainīt par mājas kopējiem uzkrājumiem, vai arī dzīvokļu īpašniekiem pašiem maksāt par jaunajiem mērāparātiem. Dzīvokļu īpašnieki atbalstīja otro variantu.

– Dažas mājas skaitītājus uzstāda par kopējiem līdzekļiem, – saka Inga, – bet tādā gadījumā tie paliek mājas kopīpašumā. Tas nav loģiski, jo visām komunikācijām un ierīcēm, kas atrodas dzīvoklī, jāpieder dzīvokļa īpašniekam.

Tāpat iedzīvotāji bija ar mieru paši maksāt par skaitītāju nomaiņu. Viena jauna skaitītāja uzstādīšana maksāja 16 latus. Šai gadījumā mājas izraudzītās kompānijas santehniķi noņēma dzīvokli veco B klases mērāparātu un vietā uzstādīja jauno. Ja dzīvokli skaitītāja vispār nebija, vajadzēja maksāt dārgāk – aptuveni 30 latus.

– Sākumā nomainīti bija pretinieki, – atzīst mājas vecākā. – Daži apvainojās, ka mēs viņus uzskatām par zagļiem, daži skaļi pauda sašutumu: „Ar kādām tiesībām jūs liekat mums to darīt?” Bet pēc likuma visiem iedzīvotājiem jāpakļaujas dzīvokļu īpašnieku vairākuma lēmumam.

Kopsapulcē tika noteikts skaitītāju nomainīšanas termiņš. Ja kāds nespēja divu mēnešu laikā uzstādīt jauno mērītāju, ūdens patēriņš dzīvoklim tika aprēķināts pēc normas – seši kubikmetri aukstā ūdens un četri kubikmetri karstā ūdens uz katru dzīvokli deklarēto personu. Tas nebija izdevīgi ne lielām, ne mazām ģimenēm, tāpēc jaunos mērāparātus uzstādīja visi.

Atveriet durvis, pārbaude!

Bet uzstādīt jaunus skaitītājus bija tikai puse darba, vēl vajadzēja iemācīties korekti nolasīt rādījumus.

– Šai lietai piegājām ļoti stingri, – saka Inga. – Sistēma darbam ar iedzīvotājiem tapa divus gadus. Sākumā viens otrs kumēja, bet tagad visi pieraduši un ir pat pateicīgi.

Tika pieņemts lēmums skaitītāju rādījumus mājā nolasīt katru mēneša pēdējā dienā. Absolūtais iedzīvotāju vairākums tā arī dara, ar pārējiem strādā aktīvisi.

– Kāpēc izvēlēja mēneša pēdējā dienu? – pārjautā mājas vecākā. – Tāpēc, ka pilsētas ūdensapgādes uzņēmums mājas kopējā skaitītāja rādījumus nolasa no 31. līdz 1. datumam. Tāpat individuālo rādījumu nodošana 31. datumā nodrošina mērāparātu rādījumu maksimālu atbilstību. Ērtības labad katrā kāpnī telpā uzstādīta atsevišķa kastīte kvītīm.

Bet rādījumu nodošana ir tikai pirmais solis. Otrais – patēriņa uzskaites kontrole. Mājā Skolas ielā 11/2 tā notiek pastāvīgi. Stāsta Inga:

– Divi aktīvisi nodarbojas tieši ar ūdeni. Katra mēneša sākumā mēs no pilsētas ūdensapgādes uzņēmuma saņemam kopējā skaitītāja datus. Tobrīd aktīvisi jau ir savākuši individuālās kvītis. Rādījumus saņemam no visiem dzīvokļiem, atliek tos saskaitīt un aprēķināt starpību.

Paralēli tam aktīvisi pārbauda skaitītāju rādījumus visos mājas dzīvokļos. Jā, jūs nepārklājaties, katru mēnesi viņi apstaigā visus dzīvokļus. Tas ļoti labi disciplinē cilvēkus. Viņiem ir skaidrs: kļūdas rādījumu nolasīšanā nav pieļaujamas.

– Citādi var gadīties kā vienreiz pašā sākumā, – smeļ Inga. – Cilvēkam skaitītāji uzstādīti aiz veļas mazgājamās mašīnas, viņam grūti katru mēnesi tur ielūkoties, tāpēc viņš sāka patēriņu grābt

Jaunās pastkastes. Atsevišķa kastīte kvītīm ar ūdens skaitītāju rādījumiem.

no zila gaisa un norādīja pa diviem trim kubikmetriem mēnesī. Mēs viņam ticējām, bet, kad sarīkojām kārtīgu pārbaudi un paši aizlīdām aiz veļas mašīnas, izrādījās, ka tikai šim dzīvoklim vien iekrājušies 16 kubikmetri neapmaksāta ūdens.

Sava ūdens uzkaite

Vai fiziski iespējams pāris dienās apstaigāt visus mājas dzīvokļus un pārbaudīt skaitītāju rādījumus? Ir iespējams, apgalvo Inga.

– Ja nepieciešams, palīdzu mūsu aktīvistiem, bet vispār viņi paši labi tiek galā. Mums ir pašiem sava ūdens uzkaite. Jau pagājuši četri gadi, kopš ierīkojām žurnālu, kurā ierakstām visus dzīvokļu skaitītāju rādījumus. Tas dod iespēju salīdzināt patēriņu pa mēnešiem un gadiem, veikt analīzi.

Izrādās, arī analīze ir vajadzīga. Ja četrus cilvēku ģimene mēnesī vidēji tērē 7–8 kubikmetrus ūdens, bet piepeši sāk nodot kvītis par vienu diviem kubikmetriem, skaidrs, ka kaut kas mainījies. Vai nu iemītnieki izbraukuši, vai arī skaitītājam kāda vaina. Aktīvistu uzdevums ir noskaidrot, kas īsti noticis.

– Nav ko noliegt, korekcija mums tomēr ir, – atzīst mājas vecākā, – bet tā nav liela. Domāju, ka starpība iekrājas tāpēc, ka C klases skaitītāji neuzrāda patēriņu litros.

Korekcija – 37 santīmi

Namu pārvalde Rīgas namu apsaimniekotājs piedāvāja klientiem trīs korekcijas samaksas variantus. Domāju, ka tos uzzināt būtu derīgi visiem māju vecākajiem.

Katrā daudzdzīvokļu mājā ir citāda situācija, vienai var noderēt pirmais variants, citai – otrs vai trešais.

Varianti ir šādi: dalīt ūdens starpību vienlīdzīgi visiem dzīvokļiem, dalīt atbilstoši dzīvojamās platības kvadrātmetriem vai proporcionāli reāli saņemtajam ūdens daudzumam. Salspils mājas iemītniekiem taisnīgāk likās dalīt korekciju vienlīdzīgi visiem dzīvokļiem.

– Pagājušajā mēnesī katrs dzīvokļa īpašnieks par korekciju samaksāja 37 santīmus, – Inga šķirista dokumentu mapi. – Jūs piekritīsiet, tā ir nieka nauda. Bet pamatā ekonomijai ir liels darbs

MĀJAS NAUDU – REĀLAI LABIEKĀRTOŠANAI!

← Turpinājums no 7. lpp.

ar iedzīvotājiem. Visām mājām, kas vēlas sekot mūsu paraugam, iesaku kopsapulcē ievēlēt cilvēkus, kuri kontrolēs ūdens mērītāju rādījumus. Un iesaku apstāigāt dzīvokļus vismaz reizi divos mēnešos.

Skolas ielā 11/2 arī sākumā bija dzīvokļu īpašnieki, kas mājas komitejas pārstāvjus nelaida pār sliksni: „Ar kādām tiesībām te staigājat? Prokurora sankcija ir?“, lai gan pārbaudītājiem bija pat namu pārvaldes apstiprināta īpaša apliecība. Taču laika gaitā cilvēki sāka saprast, ka pārbaudes tiek veiktas viņu pašu labā. Tagad vairs problēmu nav.

Ieteikumi māju vecākajiem

Bieži vien mūsu lasītāji sūkstās: „Jūs stāstāt par mājām, kurās dzīvo aktīvi ļaudis. Mūsu mājā tādu nav!“ Pavaicājam Ingai:

– **Kā jūs domājat, vai tiešām kādreiz nav iespējams mājā atrast līderi?**

– Katra māja ir atsevišķs strops. Ir ļoti draudzīgas mājas, bet ir arī tādas, kur cilvēki cits citu nepazīst. Jo gados jaunāki ir dzīvokļu īpašnieki, jo grūtāk ar viņiem sadarboties, jo viņi dzīvo lielā steigā, neiedziļinoties problēmās. Ar pensionāriem ir vieglāk runāt. Viņiem tik patērēt, viņi biežāk ir mājās. Bet atrast vadītāju var katrā mājā.

– **Pieņemsim, ka esam atraduši? Ko tālāk?**

– Tālāk – sapulcēties un runāt. Mājas problēmas jāapspriež nevis kuluāros, bet gan kopīgā pasākumā. Tad kopējā doma nomāks pārmaiņu pretiniekus. Ja lēmumu pieņem pagalmā uz soliņa, uzreiz saceljas troksnis: „Kas to izdomāja? Kam tas vajadzīgs? Kādas jums tiesības?“ Skries vēl sūdzēties.

– **Ir cilvēki, kas jebkurā gadījumā skries sūdzēties.**

– Ja mājas vecākajam ir dzīvokļu īpašnieku kopsapulces balsojuma protokols, visi darbi mājā notiek likumīgi, jautājums vairs nav apspriežams.

– **Vai jums daudz laika prasa darbs ar māju?**

– Tas lielā mērā atkarīgs no tā, kā tu plāno savas darbības, kā sadarbojies ar palīgiem. Es pilnībā uzticos saviem aktīvistiem, kuri nolasa skaitītāju rādījumus. Viņi pazīst savu saimniecību. Pārbaudei atvēlētās četrās dienās var tikt visos dzīvokļos.

– **Galvenais – labi palīgi?**

– Jā, vienam aktīvistam grūti iekustināt visu māju, aprunāties ar katru kaimiņu. Bet trijātā mēs tiekam galā.

– **Četros namu pārvaldes Rīgas namu apsaimniekotājs paspārnē aizvadītajos gados jūs esat paveikuši daudz svarīgu darbu. Ko darīsīt tālāk?**

– Pērnajā novembrī sapulcē pieņēmām lēmumu atkal palielināt iemaksas uzkrājumu fondā. Krājam ne pašu uzkrājumu p e c ,

bet konkrētiem darbiem. Tagad mums ir projekts diviem gadiem uz priekšu, kas tapis, ņemot vērā iedzīvotāju vēlmes. Prioritāte ir lietūs ūdens notekcauruļu remonts un nomaiņa, jauns jumts un jauni logi kāpņu telpās.

– **Māja jau tā veica iemaksas uzkrājumu fondā. Kā jūs pārliecinājat cilvēkus, ka nepieciešams vairāk naudas?**

– Mēs iedzīvotājiem pateicām tieši: „Ja turpināsim remontam krāt pa pieciem santīmiem ziemā un desmit vasarā, darbus varēsim pabeigt pēc četriem gadiem. Esat ar mieru?“ Cilvēki nebija ar mieru, viņi gribēja galvenos darbus paveikt ātrāk, divos gados.

– **Reta vienprātība!**

– Kā gan citādi. Piektais stāvs sūdzas par jumtu, pirmais – par mitrumu pagrabā. Tāpēc arī nolēmām divkārt palielināt maksājumus remonta fondā (līdz 10 santīmiem ziemā un 20 santīmiem vasarā).

– **Kāda ir kopējā cena?**

– Šobrīd par apsaimniekošanu maksājam 26 santīmus. Pieskaitiet remonta uzkrājumus. Vasarā sanāk 46 santīmi par kvadrātmetru, ziemā – 36 santīmi. Iedzīvotāji ir ar mieru maksāt.

Iedzīvotāji piekrita maksas palielināšanai, jo redz, ka ieguldījumi dod reālu labumu. Elektroapgādes sistēmas remonts palīdzēs samazināt izdevumus par koplietošanas elektroenerģiju, siltummezgla nomaiņa ļauj ietaupīt uz apkures un ūdens uzsildīšanas rēķina, pagrabos jau tagad ir sauss, bet kāpņu telpās, pateicoties čipu atslēgām, vairs neblānās nepiederošas personas.

Pēc diviem gadiem, kad mājai būs uzlikts jauns jumts un ielikti jauni logi, iedzīvotājiem atliks vien sakrāt naudu kāpņu telpu kosmētiskajam remontam. Pēc tam viņi atkal varēs samazināt iemaksas remonta fondā un dzīvot, priecājoties par siltumu, komfortu un maziem rēķiniem. Tā dēļ taču ir vērts paciesties un pacīnīties, vai ne. **K**

SILTINĀŠANA: VAJADZĪGI TRĪS MILJARDI

Rīgā notika diskusija par jau apvazāto tematu – „Kas ietekmē mūsu maksājumus par siltumu un kā tos kontrolēt?“. Daudzas sarunas par šo tematu var ignorēt, jo no tām lētāk nekļūst, bet šoreiz izskanēja interesanti skaitļi, kas raksturo situāciju.

■ Ekonomikas ministrijas parlamentārais sekretārs Vilnis Ķirsis pavēstīja: lai nosiltinātu visas daudzdzīvokļu mājas Latvijā, būtu nepieciešami trīs miljardi latu.

■ Ķirsis arī atzina, ka klibo siltināšanas kvalitāte, proti, solītā 50% ietaupījuma vietā sanāk tikai 30%.

■ Latvijā nosiltināti tikai 3% māju.

■ Eiropa izvirzījusi ambiciozu mērķi – līdz 2030. gadam samazināt siltumenerģijas patēriņu līdz 100 kilovatstundām uz kvadrātmetru. Tas būs sarežģīti, taču, kā atzina Ķirsis, „slikts tas karavīrs, kurš negrib kļūt par ģenerāli“.

■ Rīgas Enerģētikas aģentūras direktore Maija Rubīna informēja, ka Rīgā neatliekami jārenovē 6000 daudzdzīvokļu māju un tam nepieciešami 650–700 miljoni latu.

■ Rubīna uzskata, ka ir iespējams veikt virkni pasākumu siltuma patēriņa mazināšanai. Piemēram, jāuzliek pienākums apsaimniekotājam rēķināt informēt par mājas faktisko siltumenerģijas patēriņu iepriekšējā mēnesī.

■ Rubīna arī mudināja ieviest diferencētu īpašuma nodokli, augstāku nodokli nosakot nekustamajam īpašumam ar lielāku siltumenerģijas patēriņu. Tātad – jo labāk nosiltināta māja, jo mazāks nodoklis. **K**

ŠOKS

Maksātspējas likums pieļauj nekustamā īpašuma pārdošanu izolē par 10% tās reālās vērtības. Šo iespēju izmanto negodīgi darboņi, nepieļaujot godīgu pircēju dalību izolē.

Speciālisti brīdina: pārdošana pēc izsoles dalībnieku iepriekšējās vienošanās kaitē arī bijušajiem dzīvokļu īpašniekiem. Ja par ieķīlāto dzīvokli neizdodas iegūt vajadzīgo naudu, trūkstošā summa saglabājas kā bijušā īpašnieka parāds. Viņš kļūst par bankas vergu vai ir bankrotējis.

JAUNAS MĀJAS – AR IETAUPIJUMU

Pašvaldības uzņēmums Rīgas pilsētbūvnieks tuvākajā laikā uzbūvēs četras sociālās mājas Gobas un Gaigalas ielās, turklāt pilsētai šajā projektā izdosies ietaupīt 5,2 miljonus latu.

2011. gada decembrī Rīgas pilsētbūvnieks noslēdza līgumu ar pilnsabiedrību Arčers un Moduls-Rīga par četru daudzdzīvokļu dzīvojamo māju ar 296 dzīvokļiem projektēšanu un būvniecību Rīgā. Uzņēmēju pilnsabiedrība šīs tiesības ieguva atklātā iepirkuma konkursā, piedāvājot projektu īstenot par 18 miljoniem latu, summā iekļaujot izdevumus par finansējuma piesaistišanu.

Šā gada vasarā Rīgas pilsētbūvnieks nolēma pārliecināties, vai būvniecībā nav iespējams ietaupīt, un izsludināja atklātu konkursu aizdevuma saņemšanai. Konkursā uzvarēja AS

SEB banka. Zviedri piedāvāja aizdevumam 3,5% likmi, līdz ar to Rīgas pilsētbūvniekam par finansējuma piesaisti līdz kredīta pilnīgai atmaksai kopumā būs jāmaksā aptuveni 2,5 miljoni latu.

Pilnsabiedrības Arčers un Moduls-Rīga piedāvājumā finansējuma piesaistišanas izmaksas bija vairākas reizes dārgākas – aptuveni 7,6 miljoni latu. Atrodot izdevīgāku piedāvājumu, tiks ietaupīti aptuveni 5,2 miljoni latu.

Lēmums par sociālo māju būvniecības sākšanu Gobas un Gaigalas ielās vēl jāapstiprina Rīgas domes sēdē. **K**

Māja Skolas ielā 11/2 spēja mainīt savu likteni.

SILTUMENERGIJAS PIEGĀDES UN LIETOŠAŅAS NOTEIKUMI

Ministru kabineta noteikumi Nr.876
Rīgā 2008.gada 21.oktobrī

I. Vispārīgie jautājumi

1.1. kārtību, kādā energoapgādes komersanti (turpmāk – piegādātājs) piegādā un enerģijas lietotāji (turpmāk – lietotājs) lieto siltumenerģiju, un gadījumus, kādos energoapgādes komersants var pārtraukt energoapgādes pakalpojumu sniegšanu atsevišķiem enerģijas lietotājiem;

1.2. gadījumus, kādos ir aprēķināma kompensācija, ja piegādātājs konstatē, ka lietotājs ir pārkāpis šos noteikumus vai līgumu par siltumenerģijas piegādi, kā arī kompensācijas apmēru un aprēķināšanas kārtību.

2. Noteikumus lietoti šādi termini:

2.1. siltumapgādes sistēmas piederības robeža – siltumtīklu un siltumapgādes sistēmu piederības un atbildības dalījuma vieta starp piegādātāju un lietotāju;

2.2. atļautā maksimālā slodze – lielākā siltuma slodze, ko lietotājs drīkst izmantot saskaņā ar piegādātāja un lietotāja noslēgto līgumu par siltumenerģijas piegādi;

2.3. siltumenerģijas skaitītājs – uzskaites mēraparāts vai mēraparātu sistēma patērētās siltumenerģijas daudzuma, siltuma slodzes un siltumnesēja parametru kontrolei un uzskaitē komercnorēķiniem;

2.4. norēķina periods – laikposms, par kuru uzskaita patērēto siltumenerģiju un par to samaksā;

2.5. tiešā pieslēguma siltumapgādes sistēma – lietotāja siltumapgādes sistēma, kura pieslēgta tieši piegādātāja siltumtīkliem un kurā cirkulē piegādātāja siltumnesējs;

2.6. atdalītā siltumapgādes sistēma – lietotāja siltumapgādes sistēma, kas ar siltummaiņiem atdalīta no piegādātāja siltumtīkliem;

2.7. siltumnesējs – ūdens, ūdens tvaiks vai cita viela, ko izmanto siltumenerģijas piegādei;

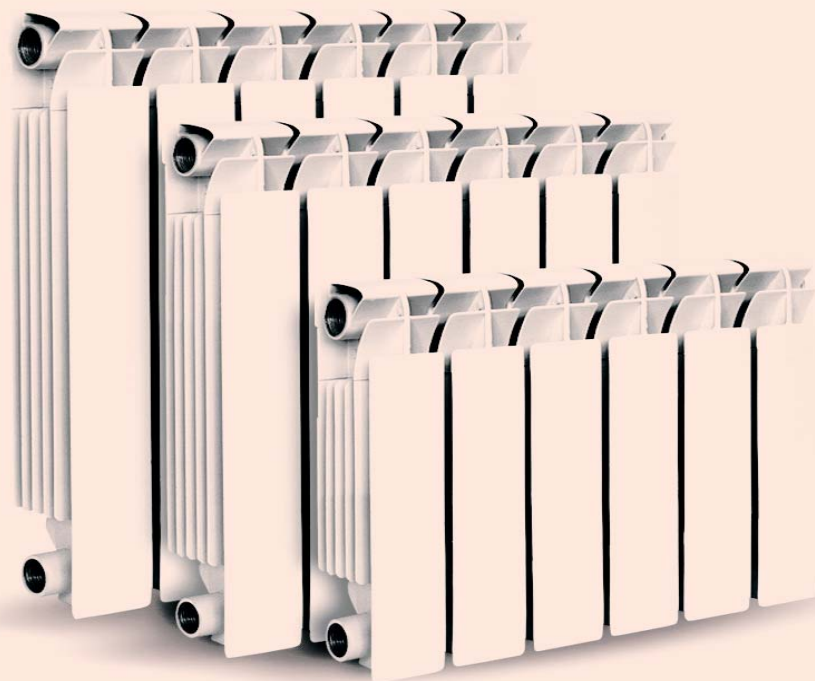
2.8. individuālais siltumpunkts – lietotāja iekārtu komplekts ēkas vai būves siltumapgādes sistēmas pieslēgšanai siltumtīklam, atvienošanai no siltumtīkla, siltumnesēja parametru kontrolei, siltumenerģijas padeves regulēšanai uz apkures sistēmu, ventilācijas sistēmu un karstā ūdens apgādes sistēmu;

2.9. temperatūras grafiks – grafiski vai tabulā attēlota siltumnesēja turpgaitas temperatūras, atgaitas temperatūras un āra gaisa temperatūras sakarība uz siltumapgādes sistēmas piederības robežas.

II. Līgums par siltumenerģijas piegādi

3. Siltumenerģiju lietotājam piegādā saskaņā ar šiem noteikumiem un piegādātāja un lietotāja noslēgto līgumu par siltumenerģijas piegādi (turpmāk – līgums). Ja līgums nav noslēgts, siltumenerģiju lietot aizliegts.

4. Lietotājs brīdina piegādātāju par līguma pārtraukšanu vismaz 30 dienas iepriekš un norēķinās par izlietoto siltumenerģiju.

III. Lietotāja siltumapgādes sistēmas pieslēgšanas tehniskie noteikumi

5. Mēneša laikā pēc attiecīgā iesnieguma saņemšanas piegādātājs izsniedz lietotājam siltumapgādes sistēmas pieslēgšanas tehniskos noteikumus (turpmāk – pieslēgšanas tehniskie noteikumi) šādos gadījumos:

5.1. jaunu siltumizmantotības iekārtu, ēku vai būvju pieslēgšanas projekta izstrādei;

5.2. ja nepieciešams mainīt atļauto maksimālo slodzi;

5.3. ja mainās siltumenerģijas patēriņš;

5.4. ja nepieciešams mainīt siltumapgādes shēmas un siltumnesēja parametrus siltumpunktā, kas tieši pieslēgts piegādātāja siltumtīkliem.

6. Pieslēgšanas tehniskajos noteikumos nosaka:

6.1. siltumavotu, lietotāja siltumtīklu pievienošanas vietu un siltuma piegādes regulēšanas veidu;

6.2. siltumnesēja parametrus pievienošanas vietā;

6.3. atļauto maksimālo slodzi, ņemot vērā citu iespējamo lietotāju siltumapgādes sistēmu pieslēgšanu;

6.4. prasības siltumtīklu caurlaides spējas izmaiņām;

6.5. siltumavotā atdodamā kondensāta daudzumu un kvalitāti;

6.6. siltumenerģijas patēriņa uzskaites un siltumenerģijas skaitītāju uzstādīšanas kārtību;

6.7. prasības siltumtīkliem un siltumpunktiem;

6.8. prasības tiešā pieslēguma siltumapgādes sistēmām;

6.9. temperatūras grafiku, siltumnesēja caurplūdes daudzumu un siltumnesēja kvalitātes rādītājus;

6.10. siltumapgādes sistēmas piederības robežu (turpmāk – piederības robeža).

IV. Siltumenerģijas skaitītāju uzstādīšana un apkalpošana

7. Visos siltumavotos uzstāda siltumtīklos nodotās siltumenerģijas daudzuma uzskaites un siltumnesēju parametru kontroles mēraparātus.

8. Norēķinus starp piegādātāju un lietotāju par piegādāto siltumenerģiju veic, pamatojoties uz siltumenerģijas skaitītāju rādījumiem. Siltumenerģijas skaitītāju iegādi, uzstādīšanu, nomaiņu, remontu un apkopi nodrošina piegādātājs (ja piegādātājs nav vienojušies citādi).

9. Piegādātāja pienākums (ja piegādātājs nav vienojušies citādi) ir triju nedēļu laikā pēc siltumenerģijas skaitītāju pārbaudēm, nomaiņas, pārvietošanas vai remonta atjaunot siltumenerģijas uzskaiti ar siltumenerģijas skaitītājiem.

10. Siltumenerģijas skaitītājus uzstāda saskaņā ar pieslēgšanas tehniskajiem noteikumiem.

11. Siltumenerģijas skaitītājus pēc uzstādīšanas, remonta vai pārbaudes pieņem lietošanai piegādātājs un lietotājs. Piegādātāja pārstāvis pārbauda to uzstādīšanas pareizību un komplektāciju, nosaka un noplombē pieslēgšanas vietas un noformē aktu par siltumenerģijas skaitītāja pieņemšanu lietošanā. Lietotājs nodrošina skaitītāju plombēšanas tehniskās iespējas.

12. Lietotājs ir atbildīgs par siltumenerģijas skaitītāju un plombu saglabāšanu un nekavējoties ziņo piegādātājam par siltumenerģijas skaitītāju bojājumiem.

13. Lietotājs saskaņo ar piegādātāju darbus lietotāja siltumapgādes sistēmā, kuru dēļ mainās siltumenerģijas skaitītāju pieslēgšanas shēma vai siltumenerģijas skaitītāji tiek pārvietoti.

14. Lietotājs tā siltumapgādes sistēmā papildus siltumenerģijas skaitītājam var uzstādīt

kontroles uzskaites mēraparātus, nesaskaņojot ar piegādātāju.

15. Par siltumenerģijas skaitītājiem izmanto tikai tādas mērīšanas līdzekļus, kas atbilst normatīvajos aktos par metroloģiskajām prasībām siltumenerģijas skaitītājiem un par valsts metroloģiskajai kontrolei pakļauto mērīšanas līdzekļu sarakstu noteiktajām prasībām.

V. Piegādātāja pienākumi un atbildība

16. Piegādātājs saskaņā ar līgumu uz piederības robežas nodrošina šādus siltumnesēja parametrus:

16.1. siltumnesēja turpgaitas vidējo diennakts temperatūru (regulē siltumavotā) atbilstoši līgumā minētajam temperatūras grafikam. Piegādātājs nav atbildīgs par turpgaitas temperatūras pazemināšanos laikposmā, kad lietotājs siltumenerģiju nepatērē vai patērē mazāk par līgumā noteikto minimālo daudzumu;

16.2. līgumā noteikto tvaika parametru (pieļaujamā novirze ir pieci procenti);

16.3. siltumnesēja spiedienu turpgaitas un atgaitas cauruļvadā atbilstoši pieslēgšanas tehniskajiem noteikumiem un līgumam.

17. Ja piegādātāja vainas dēļ nav piegādāts noteiktais siltumenerģijas daudzums, piegādātājs samaksā lietotājam kompensāciju, kas atbilst nepiegādātās siltumenerģijas daudzuma vērtībai.

18. Piegādātāja vainas dēļ lietotājam nepiegādātās siltumenerģijas daudzumu aprēķina pa diennaktīm kā starpību starp vidējo diennakts patēriņu iepriekšējās trijās dienās un faktisko diennakts patēriņu. Aprēķinot nepiegādātās siltumenerģijas daudzumu apkurei un ventilācijai, ņem vērā vidējo diennakts āra gaisa temperatūru un lieto koeficientu saskaņā ar šo noteikumu 35.punktu.

19. Ierobežotas siltumenerģijas piegādes faktisko laiku un iemeslu reģistrē atbilstoši siltumenerģijas skaitītāju un kontroles mēraparātu rādījumiem un to siltumavotos, siltumtīklos un individuālajos siltumpunktos. Lietotāja iesniegumu par to, ka siltumenerģija netiek piegādāta, piegādātājs izskata 10 dienu laikā.

20. Piegādātājs saskaņo lietotāja apkures sistēmu pieslēgšanas nosacījumus vai atvienošanas laiku 10 dienu laikā pēc lietotāja iesnieguma saņemšanas.

21. Ja notikusi stihiska nelaime (piemēram, ugunsgrēks, negaiss, vētra, zemestrīce, plūdi, ilgstošs sniegunis un aukstums, kad āra gaisa temperatūra ilgāk par 48 stundām ir par trim un vairāk grādiem pēc Celsija zemāka par temperatūru, kas paredzēta, projektējot siltumapgādes sistēmu), piegādātājs nav atbildīgs par to, ka netiek ievēroti siltumnesēja parametri. Piegādātājs nav atbildīgs par to, ka siltumnesējs netiek piegādāts vai netiek ievēroti siltumnesēja parametri, šādos gadījumos:

Turpinājums 10. lpp. →

SILTUMENERGIJAS PIEGĀDES UN LIETOŠANAS NOTEIKUMI

Turpinājums no 9. lpp.

21.1. lietotāja personāla vai trešo personu apzinātas vai neapzinātas darbības, kuru dēļ ir traucēta normāla siltumapgāde;

21.2. līgumā noteiktā patēriņa režīma neievērošana;

21.3. saskaņā ar šo noteikumu 26., 27. un 28.punktu;

21.4. enerģētiskās krīzes laikā, kas izsludināta Enerģētikas likumā noteiktajā kārtībā.

VI. Lietotāja pienākumi un atbildība

22. Lietotājs drīkst mainīt siltuma izmantošanas slodzi atļautās maksimālās slodzes robežās. Apkures sistēmu pieslēgt vai atvienot lietotājs var tam vēlāmā laikā pēc saskaņošanas ar piegādātāju.

23. Lietotāja pienākumi tā siltumapgādes sistēmā ir šādi:

23.1. ievērot līgumā noteikto patēriņa režīmu, nepārsniedzot atļauto maksimālo slodzi un siltumnesēja maksimālo caurplūdi;

23.2. uzturēt tehniskā kārtībā cauruļvadus, armatūru, siltumizmantošanas ietaises, siltumizolāciju, kontroles mēraparātus, automatiskās regulēšanas aparātus un pretavārijas drošības līdzekļus un nodrošināt to kvalificētu apkalpošanu;

23.3. reizi gadā pēc saskaņošanas ar piegādātāju veikt siltumtīklu, siltumpunktu, apkures, ventilācijas un karstā ūdens apgādes sistēmu vispārējo pārbaudi un hidrauliskās pārbaudes;

23.4. nodrošināt piegādātāja uzlikto plombu saglabāšanu, bet plombu noņemšanu saskaņot ar piegādātāju;

23.5. līgumā noteiktajā kārtībā reģistrēt izlietotās siltumenerģijas daudzumu un ziņot par to piegādātājam, kā arī noteiktos termiņos veikt maksājumus;

23.6. Enerģētikas likumā noteiktajā kārtībā izsludinātās vietējās enerģētiskās krīzes laikā ievērot pašvaldības enerģētiskās krīzes centra un piegādātāja noteiktos siltumenerģijas patēriņa ierobežojumus;

23.7. nodrošināt piegādātāja pārstāvju (pēc dienesta apliecību uzrādīšanas) piekļušanu individuālajam siltumpunktam, siltumapgādes sistēmām un siltumenerģijas skaitītājam, lai kontrolētu siltumenerģijas patēriņa režīma ievērošanu, izlietotās siltumenerģijas daudzumu, kā arī tiešā pieslēguma siltumapgādes sistēmu tehnisko stāvokli;

23.8. nekavējoties ziņot piegādātājam par visiem siltumenerģijas skaitītāju bojājumiem;

23.9. avārijas gadījumos, kas saistīti ar siltumnesēja noplūdi, nekavējoties atvienot bojātos cauruļvadus vai siltumizmantošanas ietaises un ziņot par to piegādātājam;

23.10. saskaņot ar piegādātāju siltumapgādes sistēmu pieslēgšanu pēc remonta, kā arī jaunu sistēmu pieslēgšanu;

23.11. nepārsniegt siltumtīklu temperatūras grafikā noteikto siltumnesēja atgaitas temperatūru. Šo temperatūru regulē ar individuālo siltumpunktu un siltumizmantošanas ietaisēm;

23.12. nodrošināt lietotāja siltumapgādes sistēmas siltumnesēja kvalitātes un spiediena atbilstību pieslēgšanas tehniskajiem noteikumiem un līgumam.

24. Lietotājs atdod piegādātājam tvaika kondensātu atbilstoši līgumā noteiktajam daudzumam un kvalitātei. Tehniski pamatotus atdotā tvaika kondensāta kvalitātes rādītājus nosaka piegādātājs.

VII. Siltumenerģijas piegādes pārtraukšanas un ierobežošanas nosacījumi

25. Lietotājs, kuram ražošanas specifiskas vai citu iemeslu dēļ nav pieļaujami siltumenerģijas piegādes pārtraukumi bojājumu, avārijas vai remonta dēļ, ierīko autonomus rezerves siltumenerģijas avotus.

26. Piegādātājam ir tiesības, brīdinot trīs dienas iepriekš, pilnīgi vai daļēji pārtraukt siltumenerģijas piegādi lietotājam šādos gadījumos:

26.1. ja nav noslēgts līgums;

26.2. ja lietotājs neievēro līgumā noteikto patēriņa režīmu;

26.3. ja lietotājs neievēro pašvaldības enerģētiskās krīzes centra un piegādātāja noteiktos patēriņa ierobežojumus;

26.4. ja lietotājs noteiktajos termiņos neveic norēķinus atbilstoši līguma nosacījumiem;

26.5. ja lietotājs patvaļīgi pieslēdzis jaunas siltumapgādes sistēmas, kā arī pēc remonta pieslēdzis siltumapgādes sistēmas bez hidrauliskās pārbaudes un piegādātāja atļaujas;

26.6. ja lietotāja siltumtīklos vai siltumpunktos uzstādītie siltumenerģijas skaitītāji ir noņemti, sabojāti, tiek traucēta to normāla darbība vai noņemtas to plombas;

26.7. ja lietotāja siltumizmantošanas ietaises pievienotas siltumenerģijas skaitītāju priekšā;

26.8. ja lietotāja siltumtīklos un siltumapgādes sistēmās ir bojājumi, kas var izraisīt avārijas un nelaiemes gadījumus vai traucēt citu lietotāju siltumapgādi;

26.9. ja lietotājs neļauj piegādātāja pārstāvjiem pārbaudīt siltumapgādes sistēmu un siltumenerģijas skaitītāju darbību.

27. Par siltumenerģijas piegādes pārtraukšanu plānotas un līgumā paredzētas siltumapgādes sistēmas atvienošanas dēļ piegādātājs lietotāju brīdina rakstiski vismaz 10 dienas iepriekš. Ja piecu dienu laikā pēc brīdinājuma izteikšanas piegādātājam neizdodas siltumapgādes sistēmas atvienošanas laiku saskaņot ar lietotāju, piegādātājs nosaka šo laiku patstāvīgi un paziņo lietotājam. Par siltumapgādes sistēmas atvienošanas laiku lietotāju atkārtoti brīdina 24 stundas iepriekš.

28. Ja nekavējoties jānovērš avārija vai bojājumi piegādātāja siltumapgādes sistēmā, kas padara neiespējamu siltumenerģijas piegādi, piegādātājam ir tiesības atvienot lietotāja siltumapgādes sistēmu un atvienošanas iemeslu paziņot pēc tam.

VIII. Norēķini par izlieto siltumenerģiju

29. Piegādātājs pārdod siltumenerģiju lietotājam atbilstoši tarifem, kas apstiprināti un publicēti saskaņā ar likumu "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" un Enerģētikas likumu.

30. Lietotājam piegādāto siltumenerģijas daudzumu nosaka atbilstoši siltumenerģijas skaitītāju rādījumiem, izņemot šo noteikumu 35.punktā minētos gadījumus.

31. Ja tehnisku iemeslu dēļ siltumenerģijas skaitītājs nav uzstādīts uz piederības robežas, siltumenerģijas zudumus siltumapgādes sistēmas cauruļvadus no piederības robežas līdz mēraparāta uzstādīšanas vietai nosaka, izdarot aprēķinus, un siltumenerģijas zudumu norāda līgumā:

31.1. ja siltumenerģijas skaitītājs uzstādīts piegādātāja pusē pirms piederības robežas, siltumenerģijas zudumus, kas radušies posmā starp siltumenerģijas skaitītāja uzstādīšanas vietu un piederības robežu, atskaita no lietotājam piegādātās siltumenerģijas daudzuma;

31.2. ja siltumenerģijas skaitītājs uzstādīts lietotāja pusē pirms piederības robežas, siltumenerģijas zudumus, kas radušies posmā starp siltumenerģijas skaitītāja uzstādīšanas vietu un piederības robežu, pieskaita siltumenerģijas daudzumam, kas piegādāts lietotājam.

32. Izmaksas par siltumnesēja daudzumu, ko no piegādātāja siltumapgādes sistēmas izlieto lietotāja siltumapgādes sistēmu piepildīšanai vai jaunu siltumapgādes sistēmu pieslēgšanai, vai citiem nolūkiem, lietotājs sedz papildus. Maksa par siltumnesēja piebarošanu un uzpildīšanu sedz visas piegādātāja izmaksas par siltumnesēja sagatavošanu.

33. Ja lietotājs patvaļīgi, nesaskaņojot ar piegādātāju, ir pieslēdzis siltumapgādes sistēmas, izmainījis siltumenerģijas skaitītāju pieslēgšanas shēmu, noņēmis plombas, sabojājis siltumenerģijas skaitītājus, traucējis to normālu darbību vai ir liedzis piegādātāja pārstāvja piekļušanu siltumapgādes sistēmām, lai kontrolētu siltumenerģijas patēriņa režīmu un uzskaiti, noplombētu siltumapgādes sistēmas vai pārtrauktu siltumenerģijas piegādi, piegādātājs patērēto siltumenerģijas daudzumu aprēķina, ņemot vērā maksimālo slodzi laikposmā pēc pēdējās pārbaudes.

34. Ja tiek konstatēti šo noteikumu 33.punktā minētie pārkāpumi, piegādātāja pārstāvis lietotāja klātbūtnē sastāda aktu.

35. Ja siltumenerģijas skaitītāji ir bojāti vai izslēgti, lai veiktu remontu, pārbaudes, nomaiņu, pārvietošanu vai citu iemeslu dēļ, par laikposmu, kurā siltumenerģijas skaitītāji nedarbojas, izlieto tās siltumenerģijas daudzumu nosaka, pamatojoties uz vidējo patēriņu laikposmā, kad siltumenerģijas skaitītājs darbojās un kas nav mazāks par trim diennaktīm. Minētajā gadījumā apkurei un ventilācijai izlieto siltumenerģijas daudzumu reizina ar koeficientu k:

$$k = \frac{T_t - T_{1v}}{T_t - T_{2v}}, \text{ kur}$$

T_t – apkurināmo telpu gaisa vidējā temperatūra;

T_{1v} – āra gaisa vidējā temperatūra laikposmā, par kuru izdara aprēķinu;

T_{2v} – āra gaisa vidējā temperatūra laikposmā, uz kuru pamatots aprēķins.

36. Norēķinus par iepriekšējā mēnesī izlieto siltumenerģiju veic saskaņā ar rēķinu, kuru līdz nākamā mēneša piektajam datumam izraksta piegādātājs. Ja lietotāja siltumapgādes sistēmas atļautā maksimālā slodze ir lielāka par diviem megavatiem, piegādātājam ir tiesības pieprasīt lietotājam veikt starpnorēķina maksājumus. Galīgo norēķinu veic līdz nākamā mēneša divdesmitajam datumam, ņemot vērā siltumenerģijas skaitītāju rādījumus un starpnorēķinu maksājumus.

37. Ja lietotājs vairāk nekā trīs reizes aizkavē maksājumus, lietotājam ir pienākums pēc piegādātāja pieprasījuma turpmāk veikt iepriekšēju samaksu mēneša vidējā maksājuma apmērā.

38. Ja maksājuma dokumentos konstatēta kļūda vai nepareizs siltumskaitītāja stāvokļa nolasiņums, lietotājs 10 dienu laikā par to paziņo piegādātājam.

39. Piegādātājs 10 dienu laikā pēc lietotāja paziņojuma saņemšanas pārbauda aprēķinu un, ja nepieciešams, arī siltumenerģijas skaitītājus un pārbaudes rezultātus paziņo lietotājam.

40. Ja tiek konstatēta kļūda norēķina uzskaitē vai izlieto siltumenerģijas aprēķinos, piegādātājs izdara pārrēķinu par pēdējo norēķina periodu.

41. Piegādātājs ir tiesīgs veikt izlieto siltumenerģijas daudzuma pārrēķinu par laikposmu, kad siltumnesēja caurplūde ir mazāka par lietotāja siltumenerģijas skaitītāja zemāko pieļaujamo robežu, pieņemot, ka caurplūdes daudzums ir vienāds ar zemāko pieļaujamo robežu.

IX. Kompensācijas noteikšana

42. Ja lietotājs neizpilda līgumsaistības, bet piegādātājs uz piederības robežas ir nodrošinājis siltumnesēja parametrus, piegādātājs ir tiesīgs iekasēt kompensāciju līdz šādam apmēram:

42.1. par patvaļīgu atļautās maksimālās slodzes un siltumnesēja caurplūdes pārsniegšanu – atbilstoši trīskāršam tarifam par enerģijas daudzumu, kas patērēts, pārsniedzot līgumā noteikto daudzumu;

42.2. par atgaitas siltumnesēja temperatūras paaugstināšanu vairāk nekā par trim grādiem pēc Celsija salīdzinājumā ar līgumā noteikto temperatūras grafiku – papildu maksu atbilstoši tarifam par siltumenerģijas daudzumu, ko aprēķina kā siltumnesēja caurplūdes daudzuma reizinājumu ar temperatūras starpību starp faktisko atgaitas temperatūru un atgaitas temperatūru, kas noteikta saskaņā ar grafiku;

42.3. par siltumnesēja zudumiem, kas pārsniedz līgumā noteikto daudzumu, kā arī par siltumnesēja patvaļīgu lietošanu – atbilstoši trīskāršai maksai par siltumnesēja piebarošanu, lai segtu siltuma zudumus, kas radušies, piegādājot šo siltumnesēju;

42.4. par kondensāta daudzumu, ko lietotājs nav atdevis piegādātājam saskaņā ar līgumā noteikto apjomu un kvalitāti, – atbilstoši trīskāršai maksai par siltumnesēja piebarošanu.

43. Kompensāciju par norēķina periodu maksā vienlaikus ar galīgo norēķinu. **K**

SADZĪVOT AR KAIMIŅIEM

Psihologs stāsta, kāpēc mēs ķildojamies ar citiem mājas iemītniekiem un kā pārstāt bojāt nervus sev un citiem

Liene VARGA

Dzīvesbiedru un draugus mēs izvēlamies paši, turpretī kaimiņi ir spiesta lieta, un tad nu – kādi kuram gadās. Diemžēl gadās visādi – gan hipersabiedriski, gan ķildīgi, gan neslēpti antisociāli, un ar visiem jādzīvo mierā un satiecībā. Medicīniski psiholoģiskās konsultācijas psihologs Deniss Kuzovs ir pārliecināts, ka labas kaimiņu attiecības ir gan iespējamās, gan izdevīgās.

Uz „jūs” un ar smaidu

– Nevienam nav iebildumu veidot attiecības ar labiem, kultūrāliem cilvēkiem. Bet ko tad, ja kaimiņi rada vienas vienīgas problēmas?

– Vispirms noskaidrosim dažus pamatprincipus, uz kuriem balstās zinātne par konfliktiem – konfliktoloģija. Mūsu personība var atrasties trijos stāvokļos: „es – bērns”, „es – pieaugušais”, „es – viens no vecākiem”. „Es – bērns” darbojas pēc principa: gribu tieši tagad un nekavējoties, neviens man nevar to liegt, sekas mani neinteresē. Pretējā pozīcija – „es – viens no vecākiem”. Tās vadmotīvs: tā jābūt, tāda ir kārtība, ievēro priekšrakstus un neiedrošinies novirzīties. Un trešā pozīcija – „es – pieaugušais” – ir nobrieduša, adekvāta cilvēka pozīcija. Viņš spriež tā: ja es ko vēlos, tad meklēju un radu tādus apstākļus, lai varētu apmierināt savu vēlmi, un esmu gatavs par to uzņemties atbildību. Svarīgi iegaumēt: cilvēki spēj vienoties tikai tad, ja starp viņiem notiek dialogs „pieaugušais – pieaugušais”.

– Kā pareizi izteikt pretenzijas kaimiņiem? Piemēram, bērni augšstāva dzīvoklī joņo ar skrituļslidām, bet vecāki neliekas ne zinīs.

– Kāpēc mums rodas konflikti un nesaprašanās ar apkārtējiem? Tāpēc, ka mēs pietiekami skaidri neizsakām savas vēlmes. Bērni augšstāvā skrituļo un neļauj mums gulēt. Mūsu mērķis ir vienoties ar bērnu vecākiem, lai pēc pulksten desmitiem vakarā trokšņošana tiktu izbeigta. Jebkuras vienošanās pamats – skaidri un miermīlīgi paustas vēlēšanās. Nevajag uzreiz sākt ar apvainojumiem („Jums nu gan ir neaudzināti bērni!”). Dabiski, ka tādā gadījumā neizpaliks atbildes reakcija („Pats esat neaudzināts, ja varat tā apvainot bērnus!”). Tāpēc nekad nesāciet ar apsūdzībām.

– Ar ko tad sākt?

– Ar pieklājīgu uzrunu. „Labdien! Atvainojiet, ka saku, bet tad, kad liekos gulēt, jūsu bērniņi vēl skrituļo un taisa diezgan lielu troksni. Vai jūs viņus nepalūgtu pārtraukt to mazliet ātrāk?” Izklāstījis savu vēlēšanos maksimāli skaidri un miermīlīgi, uzklusiet oponenta atbildi un mēģiniet atrast kompromisu.

Vienoties iespējams tikai tādā veidā

Tipisks konflikts: viens smēķē kāpņu telpā, otram tas nepatīk. Katram sava taisnība. Kā neļaut samiltz konfliktam? Tam, kurš nesmēķē, jāatzīst smēķētāja tiesības to darīt kāpņu telpā, bet tam, kurš smēķē, jāievēro daži nosacījumi: pēc smēķēšanas izvēdināt telpu, nemest zemē izsmēķus, iztukšot un sakopt pelnu trauku.

– Daži uzskata: kam man pūlēties un „kniksēt”, ja manā pusē ir likums un es varu pieprasīt pēc pulksten 22.00 pārtraukt trokšņot. Kāda vaina ir šādai nostājai?

– Tas būtu mēģinājums atrisināt konfliktu pēc shēmas „es – viens no vecākiem” („Visiem jādodas gulēt pēc 22.00, man ne ar vienu nav jāvienojas. Ja nepārtrauksiet trokšņot, es sūdzēšos un pieprasīšu.”). Taču šī shēma nav produktīva. Ir grūti kaut ko atrisināt administratīvā kārtā. Kā reāli kaimiņiem tiks aizliegts skrituļot pēc 22.00? Kas to darīs? Pāris reizes atnāks iecirkņa inspektors, bet tālāk? Drīzāk jau kaimiņi no dusmām sāks trokšņot vēl vairāk.

Gribat saligt mieru? Sāciet sveicināties

– Pieņemsim, ka attiecības ar kaimiņiem jau sabojātas, bet tagad mēs vēlamies visu vērst par labu. Vai tas ir iespējams?

– Jā, ir iespējams. Sāciet sveicināties ar kaimiņu – bez pieglaimības un

salkaniem smaidiem. Lai cik aizvainots viņš justos, pēc kāda laika droši vien sāks atbildēt.

Vai, piemēram, strīds radies par to, ka jūs liekat savu mašīnu pie viņa logiem. Ja mašīnu novietosiet nedaudz pa labi vai kreisi, kaimiņš šādu rīcību neapšaubāmi novērtēs kā soli preti attiecību normalizēšanai. Vispār ieldzīvs konflikts ir divu „es – bērns” stīvēšanās. Shēma tāda pati kā bērnībā: „Tu man smilšu kūciņu izjauci, es izjaukšu tavējo.”

– Reizēm kaimiņu izdarības var novest līdz baltkvēlei. Kā apspiest dusmas, lai nesavāritu ziepes?

– Piemēram, šāda situācija. Jau nie vecāki ieturēja vakariņas, bērniņš gulēja ratiņos uz lodžijas. Augšstāva kaimiņam pēc liekas glāzītes sametās slikti, un viņš izgāja uz lodžijas... Kad māte ieraudzīja, ka uz mazuļa drēbītēm mazliet uzpīlējies no augšstāva iemītnieka kuņģa satura, viņa, dusmās zaudējusi jēgu, paķēra nazi un skrēja pie kaimiņiem, bērna tēvs aizsteidzās pakāļ sievai. Rezultātā tēvam sakosts pirksts, kaimiņu iesniegums policijai un nosacīts cietumsods mātei.

Vai arī šāda. Māte ieskrien dēla istabā: „Nāc ātrāk, tur kāds piedzēries dauzoņa meta tavai mašīnai ar pudeli.” Dēls bez liekas domāšanas steidz laukā. Izceļas kautiņš, kurā abi cīkstoņi gūst ievainojumus un tiek aizvesti uz slimnīcu. Mašīnai nodarīts

gaužām niecīgs kaitējums – kaut kāda skrabiņa, kuras likvidēšana maksātu nieka grašus. Bieži vien mēs neadekvāti vētraini reaģējam uz nenozīmīgiem notikumiem.

– Kā tad vajadzētu rīkoties? Nu, kaut vai jau pieminētajai bērnam mātei?

– Tāda situācija radās tāpēc, ka sievieti pārņēma iracionāla pārliecība: ja reiz kāds apdraudējis manu bērnu, man nekavējoties jāatbaidās pāridarītājam. Te būtu svarīgi apstāties un padomāt. Vai „pāridarītājam” bija ļauns nolūks? Nē. Vai tas radīja kādu kaitējumu bērnam? Arī ne. Ko nozīmē būt labai mātei? Skriet ar nazi pie kaimiņiem? Nē. Mīlēt bērnu un rūpēties par viņu? Jā.

Ja jūs pārpilda dusmas, tad, pirms esat „savārijis ziepes”, izmantojiet darbības apturēšanas paņēmieni, lai starp notikumu un reakciju uz to paietu kāds brīdis, kaut tikai 10 sekundes. Šai laikā padomājiet: kāpēc šis notikums man šķiet tik briesmīgs? Jā, tas ir nepatīkams, bet ne katastrofāls.

Labākais paņemiens, kā tikt vaļā no naida un dusmām, ir fiziska izlādēšanās. Lai virietis palēkā pie boksera bumbiera, bet sieviete lai paskrien, padejo vai ķeras pie mājas uzkopšanas darbiem. Var iziet pagalmā ar lāpstu un pamētāt sniegu. Adekvāta fiziskā slodze ir veselībai labākais paņemiens, kā tikt vaļā no dusmām.

Turpinājums 12. lpp.

SADZĪVOT AR KAIMIŅIEM

← Turpinājums no 11. lpp.

Muri neņemšu, sālsmaizi nepasniegšu

- Dažiem nepatiku sagādā tas, ka kaimiņi par daudz lien viņu dzīvē. Kā to nepieļaut, neaizvaiņojot cilvēkus?

- Iemācieties novilkt robežu. Ja kaimiņi jums zvana ar ieganstu un bez iegansta, bieži pauž vēlmi iebaudīt kopā ar jums tēju un dalās noslēpumos, kas jūs neinteresē, vajag laipni, bet stingri pateikt: „Piedodiet, esmu aizņemts.” Var taču izdomāt dažādažādus formālus ieganstus. Ja nevēlaties biedroties, jums ir tiesības nebiedroties, nevienu nelaist savā dzīvoklī un nepiedalīties sabiedriskos pasākumos.

- Jā, jā, pasākumos, kurus ar tādu nostalgiju atceras vecākā paaudze. Gan dzimšanas dienas tika svinētas kopā ar kaimiņiem, gan dzīvokļi netika slēgti ciet... Vai tas tiešām ir ideāls, pēc kura vajadzētu tiekties?

- Ir tāds jēdziens – iracionālas nostātnes. Mēs tās iegūstam jau bērnībā

Ir grūti kaut ko atrisināt administratīvā kārtā. Kā reāli kaimiņiem tiks aizliegts skrituļot pēc 22.00? Kas to darīs? Pāris reizes atnāks iecirkņa inspektors, bet tālāk? Drīzāk jau kaimiņi no dusmām sāks trokšņot vēl vairāk.

no saviem vecākajiem radniekiem un kritiski neizvērtējam. Tostarp dzīves apstākļus nosaka sabiedrības stāvoklis. Agrāk, kad visi bija spiesti dzīvot cieši kopā, jo citu variantu vienkārši nebija, cilvēki kopā svinēja svētkus un ciešāk turējās cits pie cita. Tā bija savdabīga aizsargreakcija, lai iegrozītu augošo neapmierinātību citam ar citu.

Tagad mums nav nekādas vajadzības svinēt svētkus kopā ar visiem kāpņu telpas kaimiņiem. Bet, ja esat sabiedriska cilvēks un jums tas ir ļoti vajadzīgs, lūdzu, atrodiet kaimiņus ar līdzīgām interesēm. Ja jums tas nav vajadzīgs, pietiks vienkārši uzturēt labas kaimiņattiecības.

- Kādā žurnālā lasīju ieteikumu: ja esi pārcēlies uz jaunu vie-

tu, izcep pīrāgus, apstaigā visus kaimiņus, uzciēnā un iepazīsties. Vai derīgs padoms?

- Manuprāt, tas būtu lieki. Viena lieta, ja esat pārcēlies uz četru piecu stāvu māju, bet ja uz daudzstāvu... Šāds biedrošanās veids atmirst. Tagad, ja mums atbrauc viesi, mēs taču tos vairs nesagaidām ar sālsmaizi. Sālsmaizes mūsdienu analogs – sašveicināšanās ar kaimiņiem.

- Ko darīt, ja kaimiņi lūdz izdarīt viņiem kādu pakalpojumu, bet man tas ir apgrūtinājums? Piemēram, aizbraucot uz divām nedēļām atvaļinājumā, lūdz parūpēties par Muri.

- Jāvādās pēc tāda jēdziena kā psiholoģiskais komforts. Ja Muris šo komfortu var mazināt, vajag paskaidrot: „Piedodiet, es labprāt, bet man ir alerģija pret kaķiem.” Ticiet man, jūs neesat vienīgā iespējamā šā pakalpojuma sniedzēja. Kaimiņi noteikti atradīs cilvēkus, kuri labprāt uzņemsies rūpes par Muri. Ja jūs paņemsiet kaķi pret savu gribu, drīz vien sāksiet skaisties uz kaimiņiem, kas beigu beigās var nevest līdz konfliktam.

Labi ģimenē – labi saskarsmē ar kaimiņiem

- Diemžēl ir kaimiņi, kuriem pastāvīgi strīdi ir bauda un dzīves jēga. Kā panākt, lai viņi tevi neaiztiktu? Varbūt labāk uzreiz meklēt citu mājokli?

- Kverulanti jeb sūdzībnieki ir psiholoģijā aprakstīts tips. Reiz par visām reizēm iegaumējiet, ka ne šāds, ne citāds cilvēks jūs nepārveidos. Ja kaimiņš pastāvīgi meklē kašķi, centieties mazināt formālos iemeslus jebkādiem strīdiem. Neļaujiet sevi iesaistīt konfliktā. Ja cilvēks nemitīgi pauž neapmierinātību un izsaka pretenzijas, centieties izvairīties no

sarunas: „Atvainojiet, man nav laika”, „Nevēlos ar jums to apspriest”, „Par šo jautājumu nerunāsim, tas ir ārpus jūsu kompetences” utt. Varat aizrādīt, ka jums abiem ir vienādas tiesības un ka viņš nav ne augstāks, ne svarīgāks par jums, pat ja nodzīvojis mājā 20 gadus, bet jūs tikko esat tajā ievācies.

- Ar kāda tipa kaimiņiem labāk nestrīdēties?

- Ar hipersociālā tipa. Parasti tas ir kareivīgas večiņas ar neiztērētu enerģiju. Viņas akurāti izslēdz gaisma kāpņu telpā, tīra sniegu ap māju, interesējas par visu un visiem. Kāds no viņām labums? Viņas kontrolē visu kāpņu telpu. Ja pamana, ka pie jūsu durvīm miņājas svešinieks, uzreiz zvana policijai. Ja gar jūsu mašīnu kāds staigā, tas tūlīt tiek darīts jums zināms. Jā, reizēm viņas mēdz būt uzņēmīgas, bet labāk ar viņām sadzīvot, jo labuma no šādiem cilvēkiem ir vairāk nekā ļaunuma.

- Vai visus konfliktus var atrisināt pašu spēkiem, vai arī ir gadījumi, kad bez attiecīgu instanču atbalsta neiztik?

- Kāds vīrietis, pirmā stāva iemītnieks, nožogojā pusi koplietošanas teritorijas un ierīkoja tur sev darbnīcu, kaimiņu lūgumus nojaukt sienas uzņēma naidīgi. Kļuva skaidrs, ka viņam zudusi realitātes izjūta, tāpēc nācās izsaukt ugunsdzēsējus, kuri nozāģēja patvaļīgi uzlietās barjeras.

Instances palīgā jāaicina tad, ja psiholoģiskais resurss attiecību normalizēšanai izsīcis. Bet vispirms jācenšas vienoties. Dzīve rāda, ka par dažiem nosacījumiem iespējams vienoties pat ar antisociāliem kaimiņiem (piemēram, dzērājiem).

- Paskaidrojiet, lūdzu, kāda jēga ir aforismam „Caur nomazgātu logu arī kaimiņu logi šķiet tīri”.

- Mūsu attiecības ar apkārtējiem ir mūsu ģimenes un psiholoģiskās labklājības atspulgs. Ja ģimenē viss ir kārtībā, mēs atrodamies psiholoģiskā komforta stāvoklī un neturēsim cirvi kaujas gatavībā. Ja cilvēkā valda iekšējs miers, viņam ir daudz lielākas izredzes visu pareizi noregulēt.

- Tātad, lai kļūtu par labu kaimiņu, vispirmām kārtām jābūt laimīgam cilvēkam?

- Jā, cilvēkam, kuram izdevies sevi realizēt darbā, ģimenē, seksā, vaļaspriekos un draugos. Ja cilvēkam ir šīs piecas sfēras, viņš ir salīdzinoši mierīgs. Konflikti ar kaimiņiem ir turpinājums mums pašiem un mūsu psiholoģiskajām problēmām. Ja esam parādūši strīdēties ģimenē, strīdēsimies arī ar kaimiņiem. **K**

Tehniskā SALS SMILTIS ar sāli

neiesaiņota vai 50 kg maisos

Strādājam bez brīvdienām. Jebkurš samaksas veids. Cenas pēc vienošanās.

Tālr. **67529957** no 8.00 līdz 20.00, mob. **29255785**

ATLAIDES DERĪGUMA TERMIŅŠ NAV IEROBEŽOTS

ATLAIDE KUPONA UZRĀDĪTĀJAM **5%**

IZNOMĀ Lāčplēša iela 24, k. A

BIROJA TELPAS CENTRĀ

IZDEVĪGAS CENAS

Tālr.: **29720081**

PIEJAMAS TELPAS NO 10 LĪDZ 200 KV.M.

Ar “Būvniecības ABC” Klienta karti Vienmēr lētāk!

Būvniecības ABC

KLIENTA KARTE

“Būvniecības ABC” Ielveikali
Rīga, Pērnavas ielā 27/29, t. 67313322, Mūkusalas ielā 93, t. 67804660
Darba laiki: darba dienās 8.30 – 19.30, sestdienās 9.00 – 17.00, svētdienās 9.00 – 15.00
www.buvniecibas-abc.lv

Vācijas ražotāja apkures radiatori **“KERMI”**

25% atlaide no veikala cenas!

Projektēšana, piegāde, montāža, garantija

SIA SANREMS

Ūdens skaitītāju Siltumskaitītāju Pārbaude – Nomaņa – Uzstādīšana Ūdens skaitītāju rādījumu starpības izlīdzināšana

Tālr.: **67612523, 67627695, 26327967**

Kandavas iela 41a, Rīga

Akeju sabiedrība

RĪGAS NAMU APSAIMNIEKOTĀJS

Apsaimniekojam mājas, kurām ir biedrības vai pilnvarotās personas!

Rīga, Lāčplēša iela 24, tālrunis 67893079, info@rna.lv